Šola za ravnatelje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Vseživljenjsko učenje – usposabljanje za vodenje šol in vrtcev

XV. STROKOVNI POSVET VODENJE V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU:

SAMOEVALVACIJA KOT TEMELJ IZBOLJŠAV

29.–31. marec 2011, Portorož

Gradivo za udeležence

Strokovno srečanje sofinancirata Evropski strukturni sklad in Ministrstvo za šolstvo in šport.

PROGRAMSKI ODBOR ŠOLE ZA RAVNATELJE:

mag. Mateja Brejc
dr. Andrej Koren
dr. Mihaela Zavašnik Arčnik
Alenka Jurič Rajh

PROGRAM

Torek 29. 3. 2011		**Dvorana Colombo in Vespucci**
Zasnova in vrednotenje procesa samoevalvacije v šoli	14.00–15.00	**dr. Jan Vanhoof**, Univerza v Antwerpnu, Belgija
Odmor	15.00–15.30	
Predstavitve referatov 1	15.30–17.00	
Vlečenje za lase v nebesa	17.15–18.15	**dr. Andreja Barle Lakota**, Urad za razvoj šolstva, Ministrstvo za šolstvo in šport
Večerja z družabnim srečanjem	20.00	Restavracija Hotela Slovenija

Sreda 30. 3. 2011		**Dvorana Colombo in Vespucci**
Predstavitve referatov 2	9.00–10.30	
Odmor	10.30–11.00	
O kakovosti v vzgoji in izobraževanju v Sloveniji	11.00–12.00	**dr. Igor Lukšič**, minister, ministrstvo za šolstvo in šport
Odmor	12.00–14.00	
Samoevalvacija kot temelj izboljšav	14.00–15.30	**dr. Andrej Koren**, **mag. Mateja Brejc**, **dr. Mihaela Zavašnik Arčnik**, Šola za ravnatelje
Odmor	15.30–16.00	
Predstavitve referatov 3	16.00–17.30	

Četrtek 31. 3. 2011		**Dvorana Colombo in Vespucci**
Predstavitve referatov 4	9.00–10.30	
Odmor	10.30–11.00	
Samoevalvacija kot mehanizem zagotavljanja varnosti?	11.00–12.00	**dr. Slavko Gaber**, Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani
Zaključek strokovnega posveta	12.00–12.30	

PREDSTAVITEV PLAKATA: preddverje, od torka do četrtka

1	Jelena Keršnik		Samoevalvacija na GESŠ Trbovlje s primeri izboljšav	Gimnazija in ekonomska srednja šola Trbovlje	Majda Škrinar - Majdič, Vanda Macerl

PREDSTAVITEV REFERATOV 1: torek 29. 3. 2011, 15.30-17.00

Dvorana Colombo, moderator Mihaela Zavašnik Arčnik

1	Helena	Jošt	ŠE SREČA, DA IMAMO INTERNET IN SAMOEVALVACIJO!	ESIC Kranj	
2	Darka	Jurgec	SAMOEVALVACIJA - POT DO KAKOVOSTI VZGOJNEGA DELA V DIJAŠKEM DOMU	Dijaški dom Ptuj	Klementina Pulko, Danica Starkl
3	Tanja	Benčič Rihtaršič	SAMOEVALVACIJA STROKOVNIH AKTIVOV KOT PRISPEVEK K IZBOLJŠANJU KAKOVOSTI POUKA	Srednja ekonomsko - poslovna šola Koper	

Dvorana Amundsen, moderator Sanja Gradišnik

1	Tatjana	Leskovec	SODELOVANJE VSEH DELEŽNIKOV V VRTCU IN ŠOLI PRI IZBOLJŠEVANJU PREDBRALNE IN BRALNE PISMENOSTI	OŠ heroja Janeza Hribarja Stari trg pri Ložu	Tatjana Farkaš
2	Metka	Murn	PROCES SAMOEVALVACIJE V OŠ DRAGOMELJ	OŠ Dragomelj	Suzana Moder, Gabrijela Visenjak
3	Katarina	Kovač	S SAMOEVALVACIJO OD REFLEKSIJE DO NAČRTOVANJA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNEGA DELA IN ŽIVLJENJA NA DVOJEZIČNEM PODROČJU	Dvojezična osnovna šola Dobrovnik	

Dvorana Scott, moderator Vlasta Poličnik

1	Lovro	Dretnik	SAMOEVALVACIJA POMAGA IZBOLJŠATI PROCES POUČEVANJA	Gimnazija Moste Ljubljana	
2	Gabrijela	Jošt	PRISTOP SISTEMATIČNEGA IZVAJANJA IN VODENJA SAMOEVALVACIJE NA NAŠI ŠOLI	ESIC Kranj	
3	Damjan	Štrus	SAMOEVALVACIJA DELA PRI POUKU BIOLOGIJE IN FIZIKE, Z NAMENOM KREPITI TRAJNOST ZNANJA DIJAKOV IN PROFESIONALNI RAZVOJ UČITELJA	Gimnazija Litija	Iztok Černe

Dvorana Cook, moderator Alenka Jurič Rajh

1	Vesna	Marčič	SAMOEVALVACIJA V VRTCU IN OSNOVNI ŠOLI PESNICA	Vrtec Pesnica pri OŠ Pesnica	Alenka Herceg, Andi Brlič
2	Mojca	Jamšek	IZKUŠNJE V PROCESU SAMOEVALVACIJE V VRTCU PEDENJPED	Vrtec Pedenjped	
3	Darja	Babič	POT DO SAMOEVALVACIJE - ORODJA ZA NENEHNO IZBOLJŠEVANJE	Vrtec Mojca	Marinka Andromanko
4	Teja	Čeh Svetina	VLOGA TIMA V PROCESU SAMOEVALVACIJE	Vrtec Sežana	

Dvorana Da Gama, moderator Polona Peček

1	Alenka	Krapež	SAMOEVALVACIJA KOT MEHANIZEM ZA UGOTAVLJANJE IN ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI: PRIMER NA GIMNAZIJI VIČ	Gimnazija Vič	Nives Mikelič Erbežnik, Matjaž Poljanšek, Tadeja Rudolf Vahtar
2	Katarina	Jesih Šterbenc	UVAJANJE MODELA SAMOEVALVACIJE KVIZ NA GIMNAZIJI MOSTE	Gimnazija Moste	Špela Bogolin, Merlin Gulan Lokan
3	Žarka	Brišar Slana	POSKUS UVAJANJA PROCESA SAMOEVALVACIJE V CIRIUS KAMNIK IN IZKUŠNJE PRI DELU V PROJEKTU	CIRIUS Kamnik	Saša Markovič

PREDSTAVITEV REFERATOV 2: sreda 30. 3. 2011, 9.00-10.30

Dvorana Colombo, moderator Justina Erčulj

1	Maja	Širca	VLOGA SAMOEVALVACIJE PRI IZBOLJŠEVANJU UVAJANJA NOVOSTI PRI POUČEVANJU TUJEGA JEZIKA V TRETJEM RAZREDU OSNOVNE ŠOLE	OŠ Antona Ukmarja Koper	
2	Mateja	Andrejčič	RAZVOJ SODELOVALNEGA PROFESIONALIZMA V PROCESIH UVAJANJA IZBOLJŠAV	Osnovna šola Stopiče	Verica Turk, Anka Koračin
3	Marko	Strle	»DOBER, BOLJŠI …« ALI RAZVOJNO STRATEŠKI VPOGLED V PROCES SAMOEVALVACIJE NEKE USTANOVE	Center za korekcijo sluha in govora Portorož	

Dvorana Amundsen, moderator Sanja Gradišnik

1	Evgenija	Peternel	SAMOEVALVACIJA JE, SAMOEVALVACIJE NI	OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova	
2	Damjana	Zupančič Lisec	SPREMLJANJE DELA NADARJENIH UČENCEV V OŠ SEVNICA	OŠ SAVA KLADNIKA SEVNICA	Tatjana Horjak
3	Mojca	Miklič	DVIGANJE KAKOVOSTI S SAMOEVALVACIJSKIM PROCESOM	OŠ Otočec	

Dvorana Scott, moderator Mihaela Zavašnik Arčnik

1	Andrej	Zaman	SVET STARŠEV - SAM SEBI NAMEN ALI ...?	OŠ Šturje	
2	Darja	Hudobivnik	UGOTAVLJANJE IN ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI S SAMOEVALVACIJO V ŠOLI IN VRTCU	Osnovna šola Orehek Kranj	Suzana Delavec
3	Aleksandra	Pobega	SAMOEVALVACIJA - KORAK H KAKOVOSTI	OŠ dr. Aleš Bebler - Primož Hrvatini	Branka Likon

Dvorana Cook, moderator Alenka Jurič Rajh

1	Jelka	Bajželj	SAMOEVALVACIJA NA VIŠJI STROKOVNI ŠOLI: SAMOEVALVACIJSKO POROČILO, ZAVEZANOST IN ODGOVORNOST VODSTVA IN (NOTRANJE) KOMUNICIRANJE	ESIC Kranj, Višja strokovna šola	
2	Gabrijela	Gregorič	SAMOEVALVACIJA – PRILOŽNOST ZA RAZVOJ	ŠCRM KAMNIK, Srednja ekonomska šola	Andreja Sabati Šuster
3	Tanja	Možina	SAMOEVALVACIJA IN RAZVOJ KAKOVOSTI	Andragoški center Slovenije	Sonja Klemenčič

PREDSTAVITEV REFERATOV 3: sreda 30. 3. 2011, 16.00-17.30

Dvorana Colombo, moderator Ivanka Oblak

1	Bernarda	Kuzma	PRIPRAVLJENOST UČITELJEV IN DIJAKOV ZA SPREMENJENO RAVNANJE PRI IZVAJANJU PROJEKTOV - VLOGA SAMOEVALVACIJE	Ekonomska šola Murska Sobota, Srednja šola in gimnazija	
2	Saša	Kocijančič	SAMOEVALVACIJA V LUČI KAKOVOSTI	Strokovna in poklicna šola, TŠC Kranj	Darka Krmelj
3	Samo	Poljanšek	PROCES SAMOEVALVACIJE NA OŠ ŠMARTNO V TUHINJU: PRIMER ŠPORTNE VZGOJE	OŠ Šmartno v Tuhinju	
4	Lidija	Grmek Zupanc	VLOGA RAVNATELJA IN KOMISIJE ZA SPREMLJANJE IN ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI V PROCESU SAMOEVALVACIJE	ESIC Kranj, Višja strokovna šola	

Dvorana Scott, moderator Sanja Gradišnik

1	Martina	Kuzma	DEJAVNOSTI NA ŠOLI PREPLETENE S PROCESOM SAMOEVALVACIJE	OŠ Antona Globočnika Postojna	Mateja Tomažinčič
2	Vlasta	Starc	POT DO USPEHA ZAHTEVA NENEHEN NAPREDEK-NAPREDEK PA VKLJUČUJE ŠTEVILNA TVEGANJA IN KREPI ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIH ZA KAKOVOST	Vrtec Trebnje	
3	Ksenija	Pravne	STROKOVNA DELAVKA V PROCESU IZBOLJŠAV-PRIMER PRAKSE	Vrtec Trebnje	

Dvorana Cook, moderator Peter Markič

1	Nataša	Sever	V PROCESU SAMOEVALVACIJE SE UČIMO TUDI UČITELJI	Škofijska gimnazija Vipava
2	Marjan	Kuzma	ODGOVORNOST STROKOVNIH DELAVCEV ZA KAKOVOSTNO IZVEDBO INFORMATIVNEGA DNE ŠOLE	Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobota
3	Julijana	Prevc	VLOGA TIMA ZA SAMOEVALVACIJO	ESIC KRANJ, Ekonomsko-trgovska šola
4	Nada	Šmid	VLOGA RAVNATELJA PRI NAČRTOVANJU IN SPREMLJANJU SAMOEVALVACIJE NA EKONOMSKO-TRGOVSKI ŠOLI	ESIC Kranj, Ekonomsko-trgovska šola

Dvorana Amundsen, moderator Tatjana Ažman

1	Brigita	Gregorčič	SAMOEVALVACIJA KLIME NA OŠ FARA	Osnovna šola Fara	
2	Darija	Erbus	EVALVACIJA TIMA ZA SAMOEVALVACIJO	OŠ Ljudski vrt	Irena Pukšič
3	Ksenija	Kraševec	KVALITATIVNA ANALIZA VIZ DELA OB KONCU ŠOLSKEGA LETA KOT SAMOEVALVACIJA UČITELJEVEGA DELA	OŠ Lava	

PREDSTAVITEV REFERATOV 4: četrtek 31. 3. 2011, 9.00-10.30

Dvorana Colombo, moderator Peter Markič

1	Doris	Kužel	PROCES SAMOEVALVACIJE NA OŠ ŠKOFJA LOKA-MESTO	OŠ ŠKOFJA LOKA-MESTO
2	Milan	Šorli	PRIMERI SAMOEVALVACIJE RAZREDNIKOVEGA NAČRTA ZA PREPREČEVANJE AGRESIVNEGA VEDENJA UČENCEV	OŠ Simona Jenka
3	Špela	Drstvenšek	ALI SAMOEVALVACIJA KOT PROCES VODI K IZBOLJŠAVAM NAŠEGA DELA IN REZULTATOV DELA	OŠ Toneta Čufarja Maribor

Dvorana Amundsen, moderator Tatjana Ažman

1	Alenka	Helbl	MOZAIK SAMOEVALVACIJE NA SEŠ (I.)	ŠC Slovenj Gradec, Srednja ekonomska šola	Nevenka Žlebnik
2	Branko	Cirman	TIM ZA KAKOVOST - GONILO SAMOEVALVACIJSKEGA PROCESA V ŠOLAH	ŠC Celje/Srednja šola za storitvene dejavnosti in logistiko	
3	Jožica	Tiršek Drčar	SAMOOCENJEVANJE IN OCENJEVALNE LESTVICE	Gimnazija Velenje	

Dvorana Scott, moderator Vlasta Poličnik

1	Tomaž	Čeplak	PRAVZAPRAV JE LAHKO TUDI TAKO!	OŠ Kamnica
3	Barbara	Komel	UČINKOVITA PROMOCIJA ŠOLE KOT KAZALNIK KAKOVOSTI	

Dvorana Cook, moderator Ivanka Oblak

1	Jožica	Frigelj	VREDNOST PORTFOLIJA PRI RAZVOJU ZMOŽNOSTI SAMOVREDNOTENJA	OŠ Ketteja in Murna
2	Tatjana	Selan	BODIMO PRIJATELJI - EVALVACIJA PROJEKTA S STRANI UČENCEV, UČITELJEV IN SAMOEVALVACIJA	OŠ Vrhovci
3	Darja	Marinšek	SAMOEVALVACIJA NA OSNOVI SPODBUJANJA PARTICIPACIJE OTROK V VRTCU	Osnovna šola Šenčur, Vrtec pri OŠ Šenčur

Dvorana Da Gama, moderator Alenka Jurič Rajh

1	Feodora	Lužovec	FAZE, SKOZI KATERE MORA ITI VSAKA ŠOLA V PROCESU SAMOEVALVACIJE	Gimnazija Bežigrad	Alenka Budihna
2	Mitja	Turk	PRIMERJAVA SAMOEVALVACIJSKEGA POROČILA PRED IN PO UVAJANJU SAMOEVALVACIJSKEGA MODELA KVIZ	Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija	
3	Tatjana	Ferjan	SAMOEVALVACIJA NOVIH VREDNOT ZNANJA	Srednja trgovska šola	

dr. Jan Vanhoof: Zasnova in vrednotenje procesa samoevalvacije v šoli

V mnogih državah je samoevalvacija pogosto izbrana metoda šol za spremljanje kakovosti izobraževanja, ki ga ponujajo. Vendar izvedba samoevalvacije ni samoumeven proces. Predavanje obravnava vprašanje, katera merila uporabiti pri vrednotenju rezultatov samoevalvacije, in se osredotoča na procese, ki vplivajo na rezultate samoevalvacije. Predavanje temelji na raziskavi, ki dokazuje, da imajo procesi samoevalvacije, ki upoštevajo določena načela, povezana s politiko šole, več možnosti za uspeh kot procesi, ki jih ne upoštevajo oziroma jih upoštevajo le v manjši meri. Opis rezultatov izvedbe samoevalvacije izhaja iz stališča, da so lahko izkušnje flamskih šol na področju »samoevalvacije kot ukrepa politike šole«, tako pozitivne kot negativne, koristne za druge šole (tudi slovenske). Rezultati so predstavljeni na način, da lahko služijo kot smernice za zasnovo in vrednotenje procesov samoevalvacije.

Nekaj podatkov o predavatelju

Jan Vanhoof je deloma kot docent in deloma kot podoktorski raziskovalec zaposlen na Institute of Education and Information, University of Antwerp. Je član raziskovalne skupine EduBROn (www.edubron.be). Pri svojem raziskovanju se osredotoča na šolsko politiko in kakovostno oskrbo, predvsem na samoevalvacijo šol ter podatkovno vodene politike in prakse. Pregled njegovih publikacij je dostopen na naslednji spletni povezavi: http://anet.ua.ac.be/acadbib/uae/04174.

ZASNOVA IN VREDNOTENJE PROCESA SAMOEVALVACIJE V ŠOLI

Jan Vanhoof

Struktura predavanja

1. Uvod
   a. Zakaj samoevalvacija?
   b. Kaj je samoevalvacija?
2. Kdaj se lotiti samoevalvacije?
3. Kako zasnovati samoevalvacijo? Uvedba 7 vodilnih načel
4. Kako uporabiti teh 7 načel?

Šole postanejo boljše z izvajanjem samoevalvacije

Se strinjate?

Ste istega mnenja kot:
- oblikovalci politik
- inšpektorji
- učitelji in ravnatelji
- raziskovalci

Skrb za kakovost kot sistematično oblikovanje politike

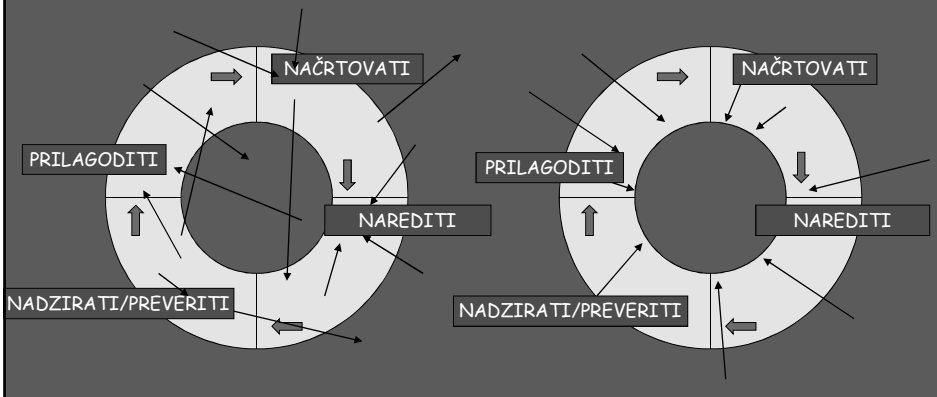

(Bernhardt, 2004)

Elementi samoevalvacije v perspektivi izboljšanja šole?

- *Ciklični proces*
- *Na lastno pobudo*
- *Izvaja jo šola sama*
- *Iz globalnega koncepta zagotavljanja kakovosti*
- *Sistematični opis*
- *Sistematično vrednotenje*
- *Doseganje specifičnih procesov izboljšanja*

Struktura predavanja

1. Uvod
   a. Zakaj samoevalvacija?
   b. Kaj je samoevalvacija?
2. Kdaj se lotiti samoevalvacije?
3. Kako zasnovati samoevalvacijo? Uvedba 7 vodilnih načel
4. Kako uporabiti teh 7 načel?

Kdaj?
Uvajanje samoevalvacije: (V kolikšni meri) smo pripravljeni?

- Neuspeh pri pripravi je priprava na neuspeh
- Ne podcenjujte pomena ukvarjanja s samoevalvacijo

Uvajanje samoevalvacije: (V kolikšni meri) smo pripravljeni?

Vizija	+	Spretnosti in znanje	+	Motivacija	+	Viri	+	Akcijski načrt		Samoevalvacija

Uvajanje samoevalvacije: (V kolikšni meri) smo pripravljeni?

Vizija	**+**	**Spretnosti in znanje**	**+**	**Motivacija**	**+**	**Viri**	**+**	**Akcijski načrt**		**Samoevalvacija**
	+	Spretnosti in znanje	+	Motivacija	+	Viri	+	Akcijski načrt		Zmeda

Odnos do samoevalvacije v šoli: opisni rezultati

Samoevalvacija/-o ...	**Povprečje**	**SD**
... nam ne pove nič novega/nas veliko nauči.	4,24	1,29
... ne vodi k boljšemu poučevanju/vodi k boljšemu poučevanju.	4,22	1,32
... zahteva veliko časa/ne zahteva veliko dodatnega časa.	3,27	1,38
... vključuje le nekaj posameznikov/vključuje vse.	3,75	1,43
... ne vodi k boljšemu vodenju/vodi k boljšemu vodenju.	4,18	1,40
... je težko interpretirati/je lahko razumeti.	3,64	1,31
... ni priljubljena/je priljubljena pri večini članov tima.	2,75	1,24
... je težko izvesti/je relativno enostavno izvesti.	3,56	1,33
... ni stroškovno učinkovita/je stroškovno učinkovita.	3,62	1,34
... je odvisna od sreče/ponuja zanesljivo sliko.	3,89	1,18
... je subjektivna/je objektivna.	3,39	1,35
... je posnetek/pravilno prikazuje naš razvoj.	3,69	1,34
Rezultat na lestvici	*3,68*	*0,95*

Opisni rezultati: pozitivna pričakovanja

Samoevalvacija ...	Povprečje	SD
... nam ne pove nič novega/nas veliko nauči.	4,24	1,29
... ne vodi k boljšemu poučevanju/vodi k boljšemu poučevanju.	4,22	1,32
... ne vodi k boljšemu vodenju/vodi k boljšemu vodenju.	4,18	1,40

Opisni rezultati: samoevalvacija na šolah ni priljubljena

Samoevalvacija ...	Povprečje	SD
... ni priljubljena/je priljubljena pri večini članov tima.	2,75	1,24

Opisni rezultati: Proces samoevalvacije je ocenjen najbolj negativno

Samoevalvacija/-o ...	Povprečje	SD
... zahteva veliko časa/ne zahteva veliko dodatnega časa.	3,27	1,38
... vključuje le nekaj posameznikov/vključuje vse.	3,75	1,43
... je težko interpretirati/je lahko razumeti.	3,64	1,31
... je težko izvesti/je relativno enostavno izvesti.	3,56	1,33
... ni stroškovno učinkovita/je stroškovno učinkovita.	3,62	1,34

Uvajanje samoevalvacije: (V kolikšni meri) smo pripravljeni?

Vizija	+	Spretnosti in znanje	+	Motivacija	+	Viri	+	Akcijski načrt		Samoevalvacija
	+	Spretnosti in znanje	+	Motivacija	+	Viri	+	Akcijski načrt		Zmeda
Vizija	+		+	Motivacija	+	Viri	+	Akcijski načrt		Strah

Uvajanje samoevalvacije: (V kolikšni meri) smo pripravljeni?

Vizija	**+**	**Spretnosti in znanje**	**+**	**Motivacija**	**+**	**Viri**	**+**	**Akcijski načrt**		**Samoevalvacija**
	+	Spretnosti in znanje	+	Motivacija	+	Viri	+	Akcijski načrt		Zmeda
Vizija	+		+	Motivacija	+	Viri	+	Akcijski načrt		Strah
Vizija	+	Spretnosti in znanje	+		+	Viri	+	Akcijski načrt		Frustracija

Uvajanje samoevalvacije: (V kolikšni meri) smo pripravljeni?

Vizija	**+**	**Spretnosti in znanje**	**+**	**Motivacija**	**+**	**Viri**	**+**	**Akcijski načrt**		**Samoevalvacija**
	+	Spretnosti in znanje	+	Motivacija	+	Viri	+	Akcijski načrt		Zmeda
Vizija	+		+	Motivacija	+	Viri	+	Akcijski načrt		Strah
Vizija	+	Spretnosti in znanje	+		+	Viri	+	Akcijski načrt		Frustracija
Vizija	+	Spretnosti in znanje	+	Motivacija	+		+	Akcijski načrt		Postopna sprememba

Uvajanje samoevalvacije: (V kolikšni meri) smo pripravljeni?

Vizija	**+**	**Spretnosti in znanje**	**+**	**Motivacija**	**+**	**Viri**	**+**	**Akcijski načrt**		**Samoevalvacija**
	+	Spretnosti in znanje	+	Motivacija	+	Viri	+	Akcijski načrt		Zmeda
Vizija	+		+	Motivacija	+	Viri	+	Akcijski načrt		Strah
Vizija	+	Spretnosti in znanje	+		+	Viri	+	Akcijski načrt		Frustracija
Vizija	+	Spretnosti in znanje	+	Motivacija	+		+	Akcijski načrt		Postopna sprememba
Vizija	+	Spretnosti in znanje	+	Motivacija	+	Viri	+			Napačen začetek

Kaj menite? Smo pripravljeni?

Kaj pa, če ti pogoji niso izpolnjeni?

- Najprej se je treba lotiti tistega, kar nam manjka. Toda kako?
- Samoevalvacija je hkrati pot in cilj.
- Potrebna je previdnost:
  - *začnite z "varnimi" temami*
  - *majhnega obsega*
  - *zagotovite dovolj časa in virov*
- "Pot se utira s hojo."
- Zagotovite načela samoevalvacije kot ukrep politike šole.

Struktura predavanja

1. Uvod
   a. Zakaj samoevalvacija?
   b. Kaj je samoevalvacija?
2. Kdaj se lotiti samoevalvacije?
3. Kako zasnovati samoevalvacijo? Uvedba 7 vodilnih načel
4. Kako uporabiti teh 7 načel?

SAMOEVALVACIJA KOT UKREP POLITIKE ŠOLE: TEMELJNA NAČELA ZA ZASNOVO IN VREDNOTENJE PROCESOV SAMOEVALVACIJE

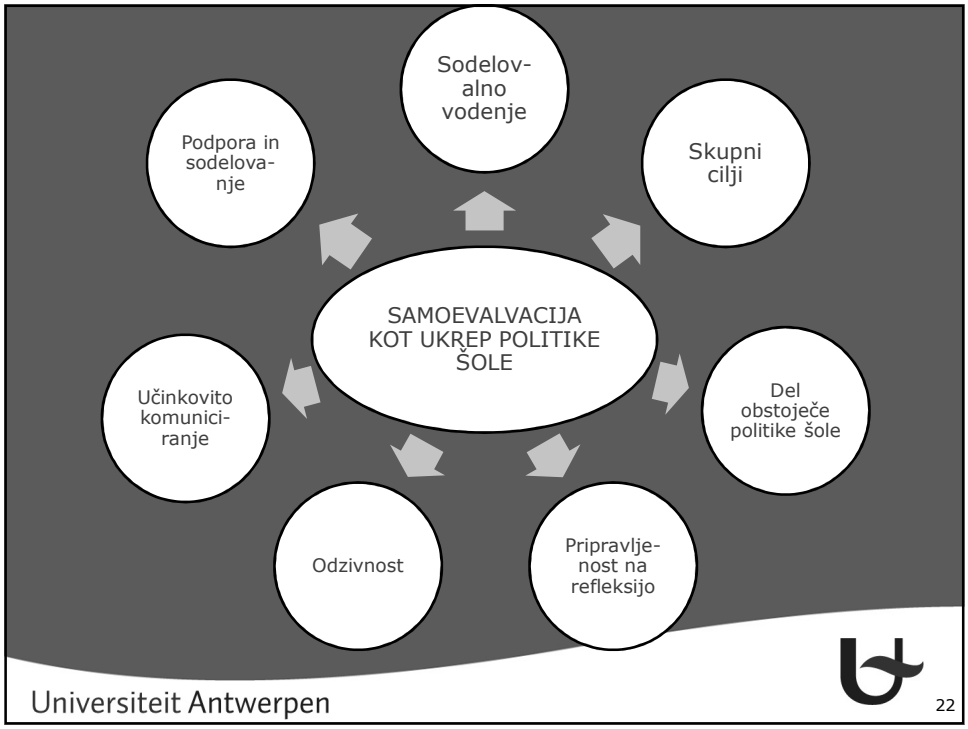

Nekaj informacij: empirična osnova

- ✓ 7 načel je predstavljenih z uporabo praktičnega pristopa
- ✓ Vse trditve temeljijo na empiričnih dokazih:
  - ✓ Delphi študija z lokalnimi flamskimi strokovnjaki
  - ✓ Študije primerov šol, ki izvajajo samoevalvacijo
  - ✓ Anketa 2.716 anketirancev s 96 šol
- ✓ Ugotovitve so povezane z drugimi raziskavami

1. načelo: Strokovni delavci so pripravljeni sodelovati pri sistematični refleksiji.

Nihče si nikoli ne želi biti ocenjevan s strani kogarkoli.

House (1973)

1. načelo: Strokovni delavci so pripravljeni sodelovati pri sistematični refleksiji.

- Evalvacije še vedno povzročajo, da se strokovni delavci počutijo neprijetno in ogrožene
- Bodite pozorni na razlike znotraj šole
- Samoevalvacija samo sebe dela (ne)mogočo
- Odziv na odpor
  - *Poškropite rastline, ne plevela*
  - *Pogosto vir upravičene kritike*

2. načelo: Strokovni delavci si prizadevajo doseči skupne cilje.

2. načelo: Strokovni delavci si prizadevajo doseči skupne cilje.

- Namere naj bodo jasne
  - *Pripravite konkretne ukrepe*
  - *Vzpostavite komunikacijo s celotnim timom*
  - *Sprejmite legitimne odločitve glede politike šole*
  - *Identificirajte dobre prakse*
  - *Pokažite, kakšna je lahko strokovnih delavcev v politiki šole*
  - *Rešite konkretne probleme*
- Vzemite si čas za oblikovanje jasnih ciljev in pričakovanj
- Učinkovita samoevalvacija se začne z razmišljanjem o tem, kako bomo ocenili njeno kakovost

3. načelo: Strokovni delavci uporabljajo sodelovalno vodenje kot sredstvo za zagotavljanje sodelovanja.

- Vodenje ni le stvar ravnatelja
- Naj "strokovnost" in "predanost" vodita sodelovanje pri sprejemanju odločitev
- Izberite ustrezno metodo sprejemanja odločitev

Kakovost odločitve	=	Notranja kakovost odločitve	x	Stopnja sprejetja odločitve

- Sodelujte s timom za samoevalvacijo

Delitev odgovornosti

Odgovornosti/naloge	Ravnatelj	Pomočniki ravnateljev in vodje enot	Tim za samoevalvacijo
Strateške odločitve			x
Dnevni nadzor	x		
Svetovanje, navdihovanje	x		x
Usklajevanje in integracija	x	x	x
Zastopanje pomembnih deležnikov - legitimacija			x
Osveščanje in komuniciranje	x	x	x
Kontakt za strokovne delavce		x	
Praktična izvedba		x	
Podpora	x	x	x
Spremljanje procesa			x
Vrednotenje samoevalvacije			x

4. načelo: Strokovni delavci komunicirajo učinkovito.

Ravnatelj ene izmed šol pravi:

Komunikacija je bistvenega pomena, zato ji je treba posvečati pozornost ne le na začetku, temveč ves čas. V različnih fazah je za zagotovitev sodelovanja vseh posameznikov potrebno dovolj časa. Da vsakdo ve, za kaj gre in kaj želimo doseči. Predvsem pa je pomembno, da posamezniki samoevalvacije ne dojemajo kot le še enega obrazca, ki ga je treba izpolniti.

4. načelo: Strokovni delavci komunicirajo učinkovito.

- Pri vzpostavljanju komunikacije upoštevajte vidik strokovnih delavcev
- Uporabite ustrezne komunikacijske kanale
- Prizadevajte si za odprto komunikacijo
- Vložite trud v samoevalvacijsko poročilo

5. načelo: Strokovni delavci si prizadevajo vzpostaviti vzajemne odnose in sodelovanje.

- Zasnova samoevalvacije naj bo rezultat skupnega dela
- Identificirajte svoje (pomanjkanje) znanje(-a) in spretnosti
- Začnite s spodbudno časovno razporeditvijo dejavnosti samoevalvacije
- Preverite, ali je potrebna zunanja podpora

6. načelo: Strokovni delavci vključijo proces samoevalvacije v obstoječo politiko šole.

- Vključite cilje samoevalvacije v politiko šole
- Uporabite (teoretični) okvir
- Identificirajte prioritete samoevalvacije in uskladite pobude
- Spodbudite strokovne delavce k strokovnemu pristopu
- Delujte v okviru obstoječih skupin

7. načelo: Strokovni delavci so odzivni glede na pričakovanja, ki jih imajo do procesa samoevalvacije.

	Znana učitelju, šoli	Neznana učitelji, šoli
Znana drugim	ODKRITA	SLEPA
Neznana drugim	SKRITA	NEZNANA

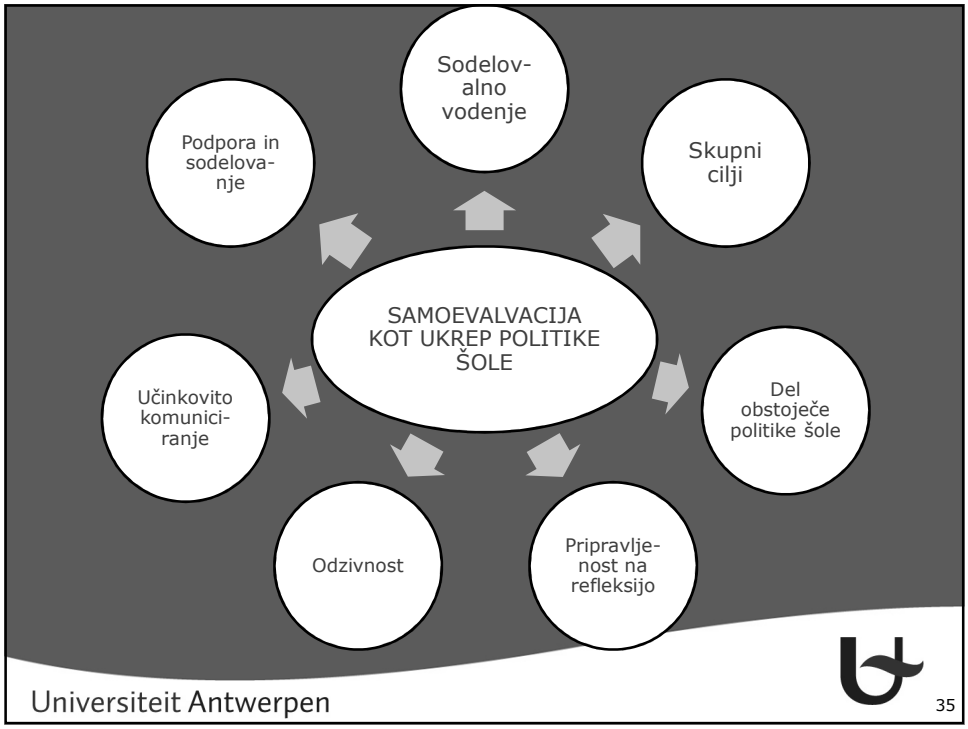
Sodelov-
alno
vodenje
Skupni
cilji
Del
obstoječe
politike šole
Pripravlje-
nost na
refleksijo
Odzivnost
Učinkovito
komunici-
ranje
Podpora in
sodelova-
nje
SAMOEVALVACIJA
KOT UKREP POLITIKE
ŠOLE
Universiteit Antwerpen
35

Letno srečanje ravnateljev šol, katerih proces
samoevalvacije je skladen z omenjenimi načeli
Universiteit Antwerpen
36

Kako uporabiti 7 načel?

- Zasnova samoevalvacije
- Vrednotenje samoevalvacije

- Za vsako načelo obstaja seznam pomembnih kazalnikov

Primer: kazalniki sodelovalnega vodenja med samoevalvacijo

- Postopek samoevalvacije ni le stvar vodstva šole.
- Postopki sprejemanja odločitev v zvezi s samoevalvacijo so transparentni.
- Izvajanje samoevalvacije ni prepuščeno eni sami osebi.
- Strokovni delavci imajo priložnost, da se vključijo v procese sprejemanja odločitev.
- ...

Kako uporabiti 7 načel?

- Kazalniki lahko služijo kot podlaga za razmislek o tem, kako dobro so bili izvedeni procesi samoevalvacije
  - Na kvantitativni način
  - Na kvalitativni način

Struktura predavanja

1. Uvod
   a. Zakaj samoevalvacija?
   b. Kaj je samoevalvacija?
2. Kdaj se lotiti samoevalvacije?
3. Kako zasnovati samoevalvacijo? Uvedba 7 vodilnih načel
4. Kako uporabiti teh 7 načel?

Trditve za razpravo

Šole postanejo boljše
z izvajanjem
samoevalvacije.

Trditve za razpravo

*Nihče si nikoli ne želi biti ocenjevan
s strani kogarkoli.*

House (1973)

Trditve za razpravo

7 načel predstavlja koristen okvir za zasnovo in vrednotenje procesa samoevalvacije v šoli.

Vprašanja?
Ideje?
Predlogi?
Nasveti?

Sklepna misel

Ravnateljica o samoevalvaciji v njeni šoli:

"Pred nekaj leti smo bili na robu prepada. Toda od takrat smo naredili velik korak naprej!"

Pomen znanja za posameznika in družbo, kompleksnost, obseg in hitrost kopičenja novega znanja – vse to so dejavniki, ki vplivajo na položaj šole kot institucije, ki je pooblaščena za prenos znanja. Posebnost njenega položaja se kaže v tem, da je v večini držav obvezna za vso populacijo v določenem življenjskem obdobju ter da se čas obveznega šolanja vse bolj podaljšuje. V sodobni družbi, ki jo označuje med drugim tudi odsotnost družbeno usmerjevalnega središča, zato ostaja šola skorajda edini prostor, prek katerega družba sistematično vpliva na oblikovanje pomenskih sistemov (Therborn, 1995).

Ob poudarjenem pomenu šole se hkrati soočamo z očitki o neučinkovitosti prenosa znanja v šoli. Soočamo se z vse večjo odsotnostjo od pouka, ki naj bi bila, vsaj deloma, izraz popolne nemotiviranosti večine učencev za usvajanje novega znanja. Način delovanja šole pa naj bi bil celo usmerjen k temu, da učence odvadi misliti (Lipman, 1992), da jih obleče v prisilne jopiče mišljenja (Habermas) oziroma da pri učencih vzbuja nenehen občutek nesposobnosti in manjka (Daruber).

Morda ravno zato ne preseneča izgorevanje učiteljev ob spoznanju, da vse več učencev prihaja v šolo samo zato, ker morajo, brez kakršne koli želje in upanja, da bodo v šoli pridobili nova (in še manj zanimiva) vedenja. Protislovnost situacije se zdi tako velika, da so učitelji pripravljeni storiti marsikaj, da bi povečali motiviranost učencev za usvajanje znanja.

Ali je delo učitelja, ki še želi posredovati znanja, vlečenje učencev za lase v nebesa? So zato učitelji vse bolj nagovorjeni, da v šolo vnašajo koncepte, kjer je šola oropana svojega bistva – tj. prenosa znanja?

Šola pa kot da se noče spremeniti, kot da obstajajo sile, ki kljubujejo vsem negodovanjem, kot da je šola naravna tvorba. Ne samo da ostaja praktično nespremenjena. Če je šola vse preživela v bistvu nespremenjena, kdo je potem v krizi, njeni akterji, tisti, ki določajo šolsko politiko ali morda tisti, na katerih šola stoji. So v krizi učitelji?

Od različnih odgovorov, ki jih je moč najti v literaturi, mi je najljubši odgovor Ire Shora (1999), ki ugotavlja, da je v krizi struktura delovanja sedanje šole. Odraža se v pasivnem odporu učencev, ki jim je šolsko znanje vse bolj samo menjalno sredstvo za pridobitev blaga – spričevala. Spričevalo je blago, katerega vrednost unovčujemo v okviru nadaljnjega izobraževanja oziroma ob vstopanju na trg dela. Stvari so preproste in predvsem (kar je očitno zahteva sodobnega časa) transparentne. Zato, da je vsem jasno, za kaj gre. Gre za spričevalo. Kaj vse se skriva za vsem tem, v kolikšni meri je spričevalo odraz znanja, postaja nepomembno. Nepomembno postane celo to, da smo morda s površinskimi formami oropali pedagoški proces njegovega bistva. Postaja s tem nepomembna kakovost procesa, zaradi katerega je bila šola ustanovljena? Je kakovost šole vlečenje učencev za lase v nebesa?

V šolskem prostoru se srečujejo tako silnice, ki povzročajo, da se šole in vrtci v času malo spreminjajo, kot takšne, ki spodbujajo neprestane spremembe. Oboje vpliva na prizadevanja za uvajanje pristopov h kakovosti; šolski sistem, šole in vrtci, ravnatelji in učitelji ter vzgojitelji tako težijo k zavračanju poseganja na svoje tradicionalno profesionalno področje, hkrati pa se zavedajo razlogov, ki zahtevajo, da pokažejo uspešnost svojega dela za čim boljše dosežke učencev in otrok. Prevladujoči mehanizem ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti učiteljevega in vzgojiteljevega dela, šole in vrtca ter šolskega sistema v sodobnem svetu je samoevalvacija, saj vemo, da sta razvoj in izboljševanje šol in vrtcev uspešnejša z internimi procesi kot zunanjim pritiskom in nadzorom. V slovenskem šolskem sistemu je samoevalvacija zakonsko predpisana od 2008, šole in vrtci pa so se z njo v različnih projektih srečevali že prej. Kot takšna torej ni novost, vendar njena sistemska umestitev zahteva njeno bolj sistematično uresničevanje in povezovanje na vseh ravneh. Eden od korakov k temu predstavlja tudi projekt *Zasnova in uvedba sistema ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnih organizacij* (KVIZ), ki ga Ministrstvo za šolstvo in šport RS financira iz sredstev Evropskih socialnih skladov. V prispevku predstavljamo samoevalvacijo kot jo oblikujemo v projektu KVIZ. V prvem delu se bomo osredotočili na izzive, ki spremljajo umestitev samoevalvacije na državni ravni. V nadaljevanju bomo izhajali iz dejstva, da se v praksi držav uveljavljajo različno uspešni modeli samoevalvacije, ki pa jih ni mogoče zanesljivo prenašati iz drugih držav, zato bomo predstavili izhodišča samoevalvacije kot jo pojmujemo v projektu, kot so:

- usmerjenost v procese učenja in poučevanja oziroma dosežke otrok, učencev in dijakov, saj se kakovost šole, vrtca ne more spremeniti in izboljšati, če se ne spremenijo njeni temelji, tj. pri delu v razredu oz. oddelku;
- vsešolski pristop in prevzemanje profesionalne odgovornosti vseh za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti s samoevalvacijo;
- kultura šole, vrtca, ki je naklonjena učenju na vseh ravneh, uvajanju sprememb, nenehnemu spremljanju in vrednotenju svojega dela, uporabi podatkov itd.;
- sodelovalno vodenje in
- krepitev zmožnosti oziroma usposobljenosti za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti s samoevalvacijo na ravni učiteljev, vzgojiteljev, vrtcev, šol in sistema.

V zaključku predstavitve bomo povzeli ugotovitve v zvezi z izvedbo in spremljavo, ki smo jih pridobili z uresničevanjem samoevalvacije na 84 šolah in vrtcih. Spremljava in izvedba sta pokazali, da se tudi v Sloveniji pojavljajo podobne izkušnje s samoevalvacijo kot v tujini. Tako se tudi v Sloveniji srečujemo s težavami in ovirami na organizacijski ravni kot tudi tistimi, ki so povezane s prenosom pristopa k samoevalvaciji v šolski vsakdanjik.

dr. Slavko Gaber, Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani: Samoevalvacija kot mehanizem zagotavljanja varnosti?

Sodobne družbe pogosto opredeljujejo kot družbe rastočih tveganj. Velike družbene skupine, poklici, institucije pa tudi posameznice in posamezniki na tveganja reagirajo s poskusi zagotavljanja lastne varnosti.

Kot človeštvo se tako npr. ukvarjamo z vprašanjem vzdržnosti našega načina bivanja na planetu; kot Evropska unija se sprašujemo ali bomo uspeli v spoprijemu s Kitajsko, ZDA itd. ohraniti relativno ugodno mesto med centri blaginje in moči tega sveta; kot država smo si prizadevali za vključitev držav Evropske unije in nazadnje med najbolj razvite države OECD in danes želimo med njimi ostati.

Vzporedno z naštetimi in njim podobnimi prizadevanji potekajo prizadevanja za zagotavljanje varnosti tudi na področju edukacije. Če ostanemo zgolj v okviru Slovenije, je očitno, da država, lokalne skupnosti, starši idr. pričakujejo, da bodo vrtci in šole odigrale eno osrednjih vlog pri zagotavljanju varne prihodnosti nacije, varnosti njihovega poklica, poklica njihovih otrok ipd. Varnost v procesu vzgoje in izobraževanja pa pri tem ne meri zgolj na okolje, v katerem bo otrok fizično varen (vrtci in šole brez nasilja, skrb za varnost na poti v šolo in iz šole domov; vrtčevsko in šolsko okolje zavarovano pred grobostmi, nasiljem, ki bi v vrtec ali šolo vdiralo z »ulice« itd.). Seveda je ta moment varnosti pomemben. Vendar starši, državljanke in državljani želimo od vrtca in šole več. Najprej primerne prostorske pogoje, primerno opremo za delo v šoli, temeljno skrb za higieno, zdravo prehrano ipd. Če naša vrtec in šola teh temeljnih pogojev ne bi zagotavljala, bi to občutili kot ogrožanje varnosti naših otrok in s tem tudi kot ogrožanje varnosti naše družine. Od vrtca in šole – vse tja do doktorske – pa pričakujemo še nekaj, kar redkeje prepoznamo kot zahtevo po varnosti, po večji gotovosti v svetu, ki ga Bauman poimenuje svet tekoče moderne: pričakujemo možnost, visoko stopnjo verjetnosti, da si bomo v njih pridobili vzvode za upravljanje lastne usode. Pričakujemo usposobljene vzgojiteljice, učiteljstvo, ki nam bo v oporo in tudi v pomoč pri oblikovanju, pri pridobitvi spretnosti, navad, znanj, ki nam bodo omogočila kompetentna državljanska ravnanja, opravljanje poklica, skrb zase in za ljudi, ki so nam blizu.

Sodobni koncepti ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti (UZK) zaradi naštetega v proces vzgoje in izobraževanja vnašajo prav dispozitive zagotavljanja varnosti. Še posebej se pri UZK v »šolstvu« krepi mehanizem samoevalvacije institucij in posameznic ter posameznikov na vseh ravneh skrbi za vzgojo in izobraževanje. Vzporedno s tem pri UZK kakovosti na pomenu izgublja klasičen nadzor nad šolami. Dispozitiv varnosti se tako oblikuje v oblikah skrbi zase, za lastno delo in prihodnost šole in skrbi za varno prihodnost vključenih v proces edukacije in prihodnost nacije v celoti. Mehanizmi UZK v edukaciji v razvitih družbah – torej tudi v Sloveniji – niso novost. V naši predstavitvi bomo zato skušali osvetliti tudi križanja različnih interesov, pojmovanj, vrednot številnih družbenih polj, skupin in posameznikov, ki si že leta prizadevajo za delujoče ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti področja vzgoje in izobraževanja v Sloveniji. Ob tem bomo predstavili izbrane momente mogočega dograjevanja obstoječih mrež prizadevanj za kakovost edukacije v Sloveniji.

DVORANA COLOMBO

Helena Jošt, ESIC Kranj
ŠE SREČA, DA IMAMO INTERNET IN SAMOEVALVACIJO!

Naša šola ESIC – ETŠ Kranj sodeluje pri večletnem projektu Ministrstva za šolstvo in šport za uvajanje novih izobraževalnih programov v srednjem poklicnem in strokovnem izobraževanju. Projekt je razdeljen na več delovnih področij, naša šola je bila izbrana za koordiniranje področja samoevalvacije. Tako je na šoli potekalo več delavnic, na katerih smo vsi strokovni delavci šole v smislu osnovnih načel samoevalvacije ocenjevali, načrtovali naše dosedanje in bodoče delo, izvedli več konkretnih dejavnosti v okviru pouka oz. drugih oblik izobraževanja in vzgajanja dijakov, ponovno ocenjevali, načrtovali ... skratka sledili smo t. i. »krogu« za doseganje kakovosti. Proces se je z makro ravni šole stalno prenašal na srednjo raven (nivo strokovnega aktiva) in na mikro raven (posamezen strokovni delavec) in seveda v obratni smeri. Na podlagi izkušenj in razmisleka smo si kot šola za prednostni področji za doseganje izboljšav izbrali: a) komuniciranje in sporazumevanje v slovenščini in tujem jeziku ter b) spoštovanje sebe in drugih ter tuje lastnine. Glede druge naloge smo se profesorji angleščine osredotočili na skrb za telesno in duševno kondicijo, uporabo bontona ter spoštovanje lastne kulture in države. Sama sem prevzela pripravo obravnave dveh praznikov iz obdobja nastajanja samostojne slovenske države. Pripravila sem vprašalnik z nalogami izbirnega tipa in razgovor. Dijaki so z zanimanjem sodelovali, zato smo dejavnost že in bomo še ponovili. Za pridobitev potrebnih informacij se moram »zahvaliti« internetu, (presenetljivo) zlasti tujim (angleškim) internetnim stranem. Prav tako ugotavljam, da mi je izvedbo dejavnosti »omogočila« potekajoča samoevalvacija. Po eni strani v vsebinskem smislu (proces načrtovanja), po drugi strani pa tudi v formalnem smislu (implementacija dejavnosti izven predpisanega kurikula). Zato bi se strinjala, da samoevalvacija s poudarjanjem notranje odgovornosti, decentralizacije in avtonomije šol zagotovo omogoča boljši in takojšnji odziv na tekoče zahteve in potrebe okolja.

Darka Jurgec, Klementina Pulko in Danica Starkl, Dijaški dom Ptuj
SAMOEVALVACIJA – POT DO KAKOVOSTI VZGOJNEGA DELAV DIJAŠKEM DOMU PTUJ

V Dijaškem domu Ptuj so nastanjeni dijaki srednjih šol, učenci ptujske osnovne šole in učenci Osnovne šole dr. Ljudevita Pivka (šola za učence s posebnimi potrebami); nastanjenih je tudi nekaj študentov. Izvajamo tri kurikule vzgojnega dela: za dijake srednjih šol, za učence srednjih šol, za učence in dijake s posebnimi potrebami. Razvoj usmerjamo v nove programe dela za področje skrbi za osebe s posebnimi potrebami in pomoči družinam pri vzgoji in izobraževanju otrok in mladostnikov. Z izvajanjem navedenih vzgojnih programov želimo doseči optimalen razvoj in sposobnost vsakega učenca/dijaka/študenta. Prizadevamo si za visoko kakovost izvajanega domskega vzgojnega dela. Zastavljene imamo kazalce kakovosti, ki so jasni in sprejeti s konsenzom vseh strokovnih delavcev. Izdelan je Razvojni načrt 2008–2011, v katerem so natančno določeni cilji razvoja zavoda. Poti za doseganje strateških ciljev razvoja so organizacijska kultura zavoda – razvoj, ravnanje z ljudmi, kakovost – delo komisije za kakovost, organizacija, ki se uči.
Z udeležbo na usposabljanjih za samoevalvacijo smo pridobili nova znanja na področjih določanja ciljev in prioritet na področju učenja, poučevanja in vzgojnega dela, načrtovanja izboljšav, izvajanja in spremljanja izboljšav, refleksije in poročanja, ugotavljanja in ukrepanja na osnovi podatkov. Na ravni dijaškega doma smo izdelali podroben načrt izboljšav za dva izbrana cilja: zdravje kot vrednota – zdrav način življenja in sprejemanje odgovornosti na vseh ravneh življenja in dela v dijaškem domu. Izbrana cilja sta bila v ospredju našega izobraževanja in izvajanja vzgojnega dela. Učenci in dijaki dosegajo dobre uspehe in se s tem aktivno vključujejo v širše okolje in gradijo svojo samopodobo. Prednostne usmeritve za šolsko leto 2010/2011 so izvajanje kazalcev kakovosti za redno vzgojno-izobraževalno delo v dijaškem domu ter razvoj vzgojne dejavnosti na področje dnevnega varstva učencev osnovnih šol v dijaškem domu. Rezultati dela v delavnicah samoevalvacije nam dajejo dobra izhodišča skupnega načrtovanja in izvajanja vzgojno-izobraževalnega dela v dijaškem domu.

Tanja Benčič Rihteršič, Srednja ekonomsko-poslovna šola Koper
SAMOEVALVACIJA STROKOVNIH AKTIVOV KOT PRISPEVEK K IZBOLJŠANJU KAKOVOSTI POUKA

Tudi naša šola posveča veliko pozornosti nenehnim izboljšavam in skrbi za kakovost. Zavedamo se, da danes sodobno pedagoško delo prerašča individualni pedagoški pristop pri poučevanju ter da je vse bolj pomembna pripravljenost na sodelovanje in timsko delo. Postavljamo si vprašanja, kako naj bo šola organizirana, da bi zagotovila čim večje ključne kompetence, kako čim bolje izvajati integrativni kurikul, kako pripraviti vse vpletene na sodelovanje in sprejemanje novosti. Kot eno od pomembnih možnosti za doseganje tega cilja in s tem večje kakovosti vidimo sodelovanje med učitelji. Zato smo v lanskem šolskem letu v procesu samoevalvacije posvetili pozornost tudi temu vprašanju.
V prispevku je tako prikazan proces samoevalvacije delovanja strokovnih aktivov, ki delujejo v okviru izobraževalne organizacije. Moj izziv kot vodje aktiva je bil usmerjen predvsem v ugotavljanje, kakšno je sodelovanje med učitelji, kako povečati možnosti sodelovanja med učitelji in posledično izboljšati sam proces pouka.
Samoevalvacija temelji na skupinskem intervjuju s člani aktiva in na analizi zapisnikov strokovnih aktivov. Rezultati so pokazali, da so na šoli med učitelji prisotne različne oblike sodelovanja in da si jih želijo še poglobiti ter vpeljevati novosti v učni proces. Obenem pa so učitelji opozorili na nekatere ovire, ki so jih zaznali pri izvajanju timskega dela in so povezane predvsem s težavami usklajevanja dela in preobremenjenosti učiteljev.
Analizo rezultatov smo upoštevali pri načrtovanju dela v tekočem šolskem letu na ravni šole in v okviru strokovnih predmetnih aktivov, bolj aktivno so se v delo aktivov vključil člani šolskega razvojnega tima, več truda smo vložili tudi v odpravljanje nekaterih ovir, ki so jih zaznali učitelji.
Spremljanje delovanja aktivov in učnega procesa za sedaj kaže na vidno izboljšavo sodelovanja med učitelji v okviru strokovnih aktivov in med posameznimi strokovnimi aktivi, predvsem so se okrepile nekatere oblike sodelovalnega poučevanja.

DVORANA AMUNDSEN

Tatjana Leskovec in Tatjana Farkaš, OŠ Heroja Janeza Hribarja Stari trg pri Ložu
RAZVIJANJE PREDBRALNE IN BRALNE PISMENOSTI OTROK V VRTCU IN UČENCEV V 1. TRIADI OSNOVNE ŠOLE

Na podlagi lastnih ugotovitev in ugotovitev raziskav, ki so pokazale nezadostno stopnjo pismenosti pri slovenskih osnovnošolskih učencih, smo se strokovni delavci vrtca in 1. triade osnovne šole odločili, da izboljšamo raven predbralne in bralne pismenosti otrok in učencev. To je zahteven cilj, ki ga je možno doseči le z aktivno udeležbo vseh deležnikov vzgojno-izobraževalnega procesa.
Zmožnost pismenosti pridobivamo in razvijamo vse življenje, v različnih okoliščinah in na različnih področjih. Kot pomočnici ravnateljice vrtca in šole vidiva veliko prednost v tem, da spadata vrtec in šola v sklop istega zavoda in da je naš cilj enotno vzgojno, varstveno in izobraževalno delo otrok od vstopa v vrtec do zaključka osnovne šole. Zavedava se, da to niso vaši in naši otroci, temveč so vsi naši.
Zato smo se skupaj sestale strokovne delavke vrtca in 1. triade OŠ in pregledale ter analizirale dosedanje dejavnosti na področju jezika, govora, motorike ter skupaj poiskale pot, ki je izboljšala zastavljeno področje.
Na naših srečanjih smo ugotovile, da zasledujemo pri svojem delu iste cilje, vendar pa slabo poznamo delo drug drugega. Sprejele smo nekaj sklepov, med katerimi so bile kolegialne hospitacije med vrtcem in šolo, izbor dejavnosti, s katerimi bi izboljševale predbralno in bralno zmožnost in izdelava meril za spremljanje zastavljenih ciljev. Da bi lažje in učinkoviteje dosegli cilje, smo v dejavnosti vključili tudi starše, ki so aktivno sodelovali pri našem delu (starši predstavijo prebrane pravljice ostalim otrokom, dramatizacija, predavanja za starše …).
Rezultate smo skupaj pregledali, ugotavljali napredek ter se dogovarjali za delo naprej. Z napredkom posameznega otroka je bila seznanjena tudi vzgojiteljica oz. učiteljica, ki je otroka prevzela v naslednjem letu.
S takim načinom dela smo ugotovili napredek otrok na vseh stopnjah izobraževanja.

Metka Murn, Suzana Moder in Gabrijela Visenjak, OŠ Dragomelj

PRCES SAMOEVALVACIJE NA OŠ DRAGOMELJ – OD NAČRTOVANJA DO REZULTATOV IN USMERITVE ZA NADALJNJE DELO

V prispevku bo predstavljen celoten proces samoevalvacije v šolskem letu 2009/10 na OŠ Dragomelj.

1. Izbor in predstavitev obravnavanega prednostnega področja.

Delo v delavnicah s člani učiteljskega zbora.

2. Načrtovanje, izvedba in spremljava doseganja zastavljenih ciljev.

Prioritetna cilja, ki sta bila izbrana: *1. Učenec je ekološko osveščen*; strategija: razvijati spretnosti ločevanja odpadkov in varčevanja z energijo ter izboljšati ozaveščenost učencev o pomenu varovanja okolja; dejavnosti, s katerimi bomo dosegli cilj: zbiranje papirja, zelene straže, varčevanje z energijo. 2. *Učenec ima pozitiven odnos do dela, sebe in okolice*; strategija: okrepiti pozitivno samopodobo in izboljšati odnos do dela, sebe in okolice; dejavnosti za doseganje cilja: sodelovanje na natečajih, razstave, ocenjevanje jedilnice, prijetno vzdušje v jedilnici, manj ostankov hrane, vpis izostankov v dnevnik, manjkajoče naloge in potrebščine, anketa. Cilja sta povezana s cilji Eko šole in vsebinami vzgojnega načrta.

3. Izdelava akcijskega načrta na ravni šole.

Prikazana bo umestitev izbranih dejavnosti v letni delovni načrt šole. V akcijskem načrtu so tudi roki za izvedbo dejavnosti in izbrana merila.

4. Rezultati samoevalvacije in usmeritve.

Ovrednotenje doseganja zastavljenih ciljev (prednosti in pomanjkljivosti). Pri uresničevanju načrta na ravni šole smo želeli vključiti čim večje število deležnikov. Izražena bo ugotovitev, da proces samoevalvacije vzpodbuja poglobljeno sodelovanje učencev, staršev in zaposlenih.

5. Analiza enoletnega dela na OŠ Dragomelj je pokazala, da sta izbrana cilja močno povezala sodelujoče člane učiteljskega zbora. Cilja sta dovolj motivacijska in obsežna, da bomo nadaljevali na izbranem področju izboljšave še v naslednjem šolskem letu (oz. do leta 2012/13).

Katarina Kovač, Dvojezična osnovna šola Dobrovnik

S SAMOEVALVACIJO OD REFLEKSIJE DO NAČRTOVANJA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNEGA DELA IN ŽIVLJENJA NA DVOJEZIČNEM PODROČJU

Dvojezična osnovna šola Dobrovnik je središče vzgojno-izobraževalne dejavnosti na področju predšolske ter osnovnošolske vzgoje in izobraževanja v občini. V vsakodnevni proces odkrivanja in usvajanja novega znanja ter življenja v skladni skupnosti se vključujemo otroci, starši in strokovni delavci slovenske in madžarske narodnosti, ki uživamo medsebojno enakopravnost na vseh področjih dela in življenja. Integriranost ravnatelja z zunanjim in notranjim okoljem je tako na našem področju neobhodna. To je razvidno že na vhodu v stavbo učenosti, kjer tudi sama ravnateljujem. Na odgovorni poti organizacije, iskanja ravnovesja med zahtevami na eni ter danimi možnostmi udeležencev vzgojno-izobraževalnega procesa na drugi strani, vzpostavljanju odnosov zunaj in znotraj delovne sredine, sledim predpisom matičnih držav obeh narodov. Kakšna je možna ciljna naravnost in kolikšen je vpliv človeških virov na obstoj in dejansko funkcionalnost vzgojno-izobraževalne ustanove pa uvidimo tudi tisti, ki smo v proces evalvacije vključeni. Vloga ravnatelja, sodelovanje timov, strokovnih delavcev, lokalne skupnosti, vpliv staršev, dosežki učencev dajejo pri nas svojevrsten pečat v tem procesu, saj nas vodijo v načrtovanja skupnih poti. Pričakovani rezultat organizacije kulture interesov, potreb in zmožnosti vseh je odsev dobrega načrtovanja. Občutljivost je toliko večja, ker upoštevamo dvojezično noto, saj sta v fleksibilno okolje vpleteni dve državi, ki sta obravnavani enakovredno z vso avtonomijo na poti od zahtev do danih možnosti. Samoevalvacija nam ponuja smernice načrtovanja, sprememb in razvoja, morda pa nastopi tudi kot dokaz realizacije načrtovanega … vse za ohranjanje identitete z matičnim narodom.

DVORANA SCOTT

Lovro Dretnik, Gimnazija Moste Ljubljana
SAMOEVALVACIJA POMAGA IZBOLJŠATI PROCES POUČEVANJA

Profesorski poklic je že od nekdaj nekaj posebnega, saj s svojim delom vplivamo na mnoge prihodnje generacije. Zaradi tega vpliva na razvoj mladostnikov se vse pogosteje zastavlja vprašanje o kakovosti učiteljevega dela. Kakovost je obširen dejavnik, ki je odvisen tako od stanja družbe, od osebnosti delavca in šolske klime. Kakovost ni samoumevna in ne pride sama od sebe. Za bolj kakovostno delo je potrebno natančno spremljanje, analiza ter usmerjanje dela pedagoških delavcev. Spremljanje profesorjevega dela lahko poteka tudi tako, da se le-ta dobro samoevalvira. Dobra samoevalvacija je usmerjena tako nazaj, kot tudi naprej. Osredotoči se na ugotavljanje trenutnega stanja, predhodnih dosežkov, prihodnjih priložnosti in je dandanes nepogrešljiv del izobraževanja. Če želimo doseči večje zadovoljstvo vseh udeležencev v procesu izobraževanja (dijakov, staršev, ravnatelja in samega sebe), je neizogibni del samega procesa vzgoje in izobraževanja. Samoevalvacijo svojega dela uporabljam že tretje leto. V tem času sem v večji meri dosegel izboljšanje na vseh najpomembnejših področjih, kot so: podpora pri učinkovitem učenju in poučevanju, zagotavljanje vodenega in nadzorovanega uvajanja sprememb, pomoč pri zastavljanju realističnih pričakovanj, ciljev in zahtev. V svojem prispevku bi rad povzel nekaj najpomembnejših ugotovitev, do katerih sem prišel s samoevalvacijo v tem triletnem obdobju in predstavil anketni vprašalnik, ki so ga izpolnjevali dijaki četrtih letnikov Gimnazije Moste v Ljubljani. Rezultati so pokazali, da so mi dijaki v splošnem namenili odlično oceno, kljub temu, da sem po njihovih ocenah strog in zahteven. Menijo še, da sem profesionalen, dosleden, spoštljiv in človeški.

Gabrijela Jošt, ESIC Kranj
PRISTOP SISTEMATIČNEGA IZVAJANJA IN VODENJA SAMOEVALVACIJE NA NAŠI ŠOLI

Vključevanje kakovosti na večino področij našega dela in ustvarjanja ima vedno večji pomen. Tako kot v svetu je tudi v Sloveniji opazen trend naraščanja vključevanja procesa samoevalvacije v večino dejavnosti. Šolstvo pri tem ni nobena izjema. Primeri dobrih praks pri izvajanju samoevalvacije pa so tisti, ki nam omogočajo lažje vzpostavljanje kakovosti na posamezni šoli. V svojem prispevku bom predstavila, kako smo se izvedbe samoevalvacije lotili na Ekonomsko-trgovski šoli v Kranju. Primer modela dobre prakse, ki smo ga konkretno izvajali na šoli, je bil oblikovan s pomočjo že izvedenih primerov, ki so jih razvile različne institucije, ki se ukvarjajo z razvojem in uvajanjem samoevalvacije. V letnem delovnem načrtu šole smo s pomočjo celotnega kolektiva opredelili področja, čas in odgovornost pri izvajanju aktivnosti, ki se nanašajo na samoevalvacijo. Izbrani področji sta bili »Komuniciranje in sporazumevanje v slovenščini in tujem jeziku« ter »Spoštovanje sebe in drugih ter tuje lastnine«. Glede na izbrani prioritetni področji, ki smo ju določili pri izpolnjevanju obrazca »Samoevalvacijski profil« in na podlagi ugotovljenih pomanjkljivosti ter problemov, s katerimi se srečujemo, smo načrtovali aktivnosti za razvoj kakovosti s pomočjo obrazca »Akcijski načrt«. V njem smo podrobno določili aktivnosti, ki so bile potrebne za dosego zastavljenega cilja, določili osebe, ki bodo sodelovale pri realizaciji in terminsko opredelili, do katerega datuma mora biti posamezna aktivnost opravljena. Na koncu smo celoten potek analizirali. Prispevek bo podkrepljen s konkretnimi rezultati same izvedbe in izkušnjami, ki sem jih pridobila pri izvedbi te metode. Pri uvajanju sprememb se je potrebno zavedati, da je to dolgotrajen proces, ki želene rezultate vedno ne prinese takoj, kot bi si jih želeli, ampak šele po preteku določenega obdobja.

Damjan Štrus in Iztok Černe, Gimnazija Litija
SAMOEVALVACIJA DELA PRI POUKU BIOLOGIJE IN FIZIKE Z NAMENOM KREPITI TRAJNOST ZNANJA DIJAKOV IN PROFESIONALNI RAZVOJ UČITELJA

V šolskem letu 2010/11 sva profesorja za biologijo in fiziko na Gimnaziji Litija izpeljala medpredmetno povezavo na temo zgradba človeškega očesa, očesne napake in odprava le-teh s pomočjo zbiralnih in razpršilnih leč.

S kolegom imava 10 let izkušenj na področju poučevanja dijakov in čedalje bolj spoznavava, da je evalvacija lastnega dela nujno potrebna za prilagajanje dela dijakom in vpeljevanje osebnih profesionalnih izboljšav. Zato sva si postavila naslednje vprašanje: »Kako visoka je motivacija dijakov za delo pri pouku biologije in fizike, če za to niso posebej zunanje nagrajeni (npr. z oceno) in imajo občutek, da to znanje sploh ne bo preverjano?«
Izdelala sva evalvacijski vprašalnik, ki je vseboval 20 vprašanj – iz vsakega predmetnega področja 10. Vsako vprašanje je bilo ovrednoteno z 1 točko. Nenapovedano je 27 dijakov 3. a oddelka prvič odgovarjalo na vprašanja 11. oktobra 2010, in to s 30,2 % uspešnostjo. Temu je sledila medpredmetna povezava, ki sva jo izpeljala 18. oktobra in kjer je bil poudarek na samostojnem delu dijakov (eksperimentalno določanje goriščne razdalje konveksne leče) in v uporabi IKT tehnologije (uporaba spletnih povezav z animacijami o zgradbi in delovanju človeškega očesa, o očesnih napakah in odpravi le-teh s pomočjo leč). 8. novembra je ista skupina dijakov ponovno nenapovedano reševala isti vprašalnik kot 11. oktobra, tokrat z 49,0 % uspešnostjo.
Ker so dijaki po drugem preverjanju izboljšali rezultate za 18.8 %, sva zaključila:

- da so dijaki pripravljeni sprejemati nove informacije kljub temu, da za to ne pričakujejo nagrade, če se jim predstavijo na zanimiv in dinamičen način ter sočasno z različnih vidikov,
- da želijo biti aktivno udeleženi v procesu učenja.

Drugi vidik najine samoevalvacije je, da so dijaki reševali test z 51 % neuspešnostjo, kar nama nalaga, da naprej dopolnjujeva učni proces in iščeva metode, s katerimi bi najino učinkovitost povečala. Oba sva namreč mnenja, da je bistvo pouka v tem, da dijaki čim več učnih ciljev dosežejo v šoli, doma pa svoje znanje le utrjujejo.

DVORANA COOK

Vesna Marčič, Alenka Herceg, Andi Brlič, Vrtec Pesnica pri OŠ Pesnica
DVIG JEZIKOVNIH KOMPETENC OTROK IN STROKOVNIH DELAVCEV VRTCEV V PESNICI IN PERNICI

V prispevku se strokovni delavci vrtcev v Pesnici in Pernici osredotočamo na predstavitev dosedanjih izkušenj in ugotovitev projekta KVIZ. Izpostaviti želimo zastavljene cilje izboljšav, ki smo jih na začetku projekta opredelili na ravni vrtca, skupine ter vzgojitelja, dejavnosti v okviru zastavljenih ciljev, merila, instrumente ter rezultate izboljšav. Izbrali smo prednostno področje *Učenje in poučevanje* ter opredelili naslednje prioritetne cilje: otrok se uči samostojne komunikacije in izražanja svojih misli in čustev, razvijamo samostojnega in odgovornega otroka, ki se zna dogovarjati in poslušati ter nadgrajujemo sposobnost kritične analize in samovrednotenja strokovnih delavcev. Iz analiz in refleksij lahko povzamemo, da smo dosegli napredek pri vseh treh zastavljenih ciljih. V sklopu prvega cilja smo dosegli, da smo precej izboljšali ozaveščenost staršev o pomenu branja v predšolskem obdobju. Prav tako strokovne delavke vrtca bolj sistematično pristopamo k spremljanju napredka otroka na govornem področju. Ob drugem zastavljenem cilju ugotavljamo, da se je debatna ura izkazala za učinkovitejšo in bolj sproščeno obliko sodelovanja med oddelkom in starši. Tretji cilj je nadaljevanje naše dosedanje prakse in nadgrajevanje kritičnega mišljenja o našem delu. Opazno je aktivnejše medsebojno sodelovanje strokovnih delavk. Pridobljene prednosti sodelovanja v projektu so nedvomno krepitev odgovornosti vseh zaposlenih za kakovost, učinkovitejše načrtovanje lastnega profesionalnega razvoja, odprava strahu pred morebitnim odkritjem šibkih točk posameznika in spodbujanje strokovnih delavk k inovativnim pristopom ter izboljšavam. Rezultati projekta so priložnost kot dopolnitev razvojnega načrta vrtca.

Mojca Jamšek, Vrtec Pedenjped
IZKUŠNJE V PROCESU SAMOEVALVACIJE V VRTCU PEDENJPED

Če želimo uresničevati vizijo našega vrtca, je kritičen pogled na strokovno delo ter načrtovanje strategij za doseganje zastavljenih ciljev nujno potrebno. Sodelovanje s Šolo za ravnatelje v projektu Zasnova in uvedba sistema ugotavljanja ter zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnih organizacij (KVIZ) je logično nadaljevanje večletnih sodelovanj našega vrtca v razvojnih projektih in mrežah učečih se organizacij z željo, da spodbujamo profesionalni razvoj zaposlenih ter dvigamo kvaliteto našega dela. Zavedamo se, da je spreminjanje osebnih prepričanj, metod in pristopov v smislu spreminjanja vloge odraslega dolgotrajen proces, prav zato smo od sodelovanja v projektu

pričakovali predvsem to, da nam uspe s pomočjo evalvacije izboljšati pristope in metode za dosego cilja ter da odgovornost za uspeh prevzamejo tudi strokovni delavci sami. V predstavitvi bodo opisani postopki, kako smo določili prioritetne cilje in merila, katere podatke smo zbirali ter kakšne rezultate smo dosegli. Merila so osnova za odgovor, KAKO bomo VEDELI, da smo cilj dosegli. Podatki pa so DEJSTVA, ki o določeni stvari nekaj povedo. To je seveda najosnovnejše dejstvo, ki pri samoevalvaciji pomaga, da proces pripeljemo do cilja. V vrtcih se v samem procesu redko srečujemo s to metodo, še posebej z zbiranjem kvantitativnih podatkov. Pri izboru cilja smo se zavedali, da mora biti konkreten in merljiv, postaviti pa je bilo potrebno še merila, kriterije in merske instrumente. Izdelali smo akcijski načrt za izvedbo cilja na ravni vrtca in na ravni posameznega oddelka ter določili skupna merila. Zbiranje podatkov je tako naloga tima kot tudi vsakega posameznega udeleženca. Določili smo nabor podatkov, ki jih bomo zbirali, ter kdo jih je dolžan zbirati. Z zbranimi podatki in analizo le-teh smo lahko oblikovali samoevalvacijsko poročilo, ki je slonelo tudi na samoevalvaciji posameznika. Na koncu smo ugotovili, da smo šele na začetku – na začetku novih izzivov in dosežkov.

Darja Babič in Marinka Andromanko, Vrtec Mojca
POT DO SAMOEVALVACIJE – ORODJA ZA NENEHNO IZBOLJŠEVANJE

V prispevku želimo predstaviti lastno prakso uvajanja modela Kakovost za prihodnost vzgoje in izobraževanja kot enega od načinov samoevalvacije zavodov na podlagi izdelanih kriterijev, ki vpeljuje tudi sistem notranjega in zunanjega presojanja. Po pridobitvi certifikata smo nadaljevali delo glede na ugotovitve in priporočila, ki so nastala znotraj projekta. Sistematično smo pristopili k izboljševanju in vrednotenju vzgojno-izobraževalnega procesa in si pri delu pomagali s smernicami za samoevalvacijsko poročilo, ki jih je pripravila Šola za ravnatelje. V petih letih smo razvili lasten sistem uvajanja izboljšav ter doseganja zastavljenih ciljev, katerega namen je ugotavljanje, zagotavljanje in zviševanje kakovosti dela. V proces so bili vključeni vsi zaposleni, otroci in starši. Tako je skrb za kakovost dela v organizaciji postala odgovornost vseh zaposlenih in ne le vodilnih delavcev ali inšpektorjev. Naloge za izboljšave procesa smo sistematično načrtovali, spremljali in evalvirali na različnih področjih in na nivoju vrtca z uporabo metodologije PDCA in z vključenostjo vseh udeležencev v vzgojno-izobraževalnem procesu. Področja izboljšav: sodelovanje s starši, načrtovanje, spremljanje in evalviranje vzgojno-izobraževalnega dela (na ravni oddelka in vrtca), pravila delovanja – interni dokumenti, bivanje otrok na prostem v vseh vremenskih razmerah, samoevalvacijsko poročilo kot del evalvacije LDN vrtca … Identificirali smo ključne prednosti in pomanjkljivosti posameznih področij, spoznali procese organizacije ter postavili temelje, na katerih lahko gradimo prihodnost. Pri tem nam je bil v veliko pomoč procesni pristop, ki se je pokazal kot zelo učinkovit način, saj omogoča prilagajanje različnim oblikam procesov in povezavam med njimi. Izdelani interni dokumenti, ki so ob tem nastali, so nam v pomoč pri seznanjanju s pravili delovanja in dogovori v naši organizaciji. Kurikulum za vrtce ter Zakon o vrtcih omogočata in zahtevata nadaljnji razvoj predšolskega področja v smeri razvijanja sodobnih konceptov kakovosti, znotraj katerih se razvijajo pristopi za samoevalvacijo. Proces samoevalvacije je namenjen profesionalizaciji odločanja, spremljanju kakovosti, doseganju zastavljenih ciljev in izboljševanju kvalitete dela.

Teja Čeh Svetina, Vrtec Sežana
VLOGA TIMA V PROCESU SAMOEVALVACIJE

Vrtec Sežana se je s strokovnim timom (ravnateljica, pomočnica ravnateljice, svetovalna delavka) vključil v usposabljanje za uvedbo sistema kakovosti, katerega namen je uvajanje celovite in usmerjene samoevalvacije v vrtcih in šolah. Skozi lastno izkušnjo smo na delavnicah v Šoli za ravnatelje pridobili načine, metode dela ter vpogled v posamezne faze procesa samoevalvacije preko timskega, skupinskega dela. Strokovni tim je imel nalogo izpeljati posamezno delavnico v svojem kolektivu, upoštevajoč velikost vzgojiteljskega zbora, vlogo aktivov in vsebino delavnice. Pri iskanju lastnega pristopa smo se ob upoštevanju konteksta vrtca (veliko število strokovnih delavk – 99, oddaljenosti posameznih enot, veliko število enot – 12) odločili za najprimernejši način in termin izvedbe. Predvideli smo posamezno trajanje delavnic, ki se je razlikovalo glede na dinamiko v skupini, razpravo, velikost skupine. Oblikovali smo tri številčno enake skupine strokovnih delavk, po teritorialni oddaljenosti najbliže trem središčem, ki

so ga predstavljale tri enote vrtca. Strokovni tim vrtca je združila neka naloga, izobraževali smo se preko Šole za ravnatelje, v delavnicah pa reševali konkretne probleme. Tim je na predhodnih sestankih, kjer smo se pripravljali za izvedbo delavnic, izdelal načrt izvedbe delavnice, člani tima smo izmenjali izkušnje, iskali nove poti, vsak je bil odgovoren za potek dela delavnice, poslušali smo drug drugega, navajali razloge za svoje trditve. Nalogo smo najprej predstavili v prvi delavnici, odgovore, rešitve, ki so nastale v tej delavnici, smo ponudili strokovnim delavkam v drugi delavnici, te so dodale na osnovi ponujenih rešitev tudi svoje. Združene rezultate prve in druge delavnice smo ponudili strokovnim delavcem v tretji delavnici, ki so na osnovi ponujenih idej zapisali svoje. Na koncu smo glede na frekvenco najpogostejših odgovorov izbrali tiste, ki so se najpogosteje pojavljali in predstavljajo idejne rešitve celotnega vzgojiteljskega zbora. Proces učenja v našem vrtcu je ob samoevalvaciji dal rezultate, ob tem, da so bile strokovne delavke dejavne, da so bile vsebine in njih obseg skrbno načrtovan. Rezultat procesa je opazovalna lestvica, ki služi strokovnim delavkam pri vsakodnevnem opazovanju, načrtovanju in evalviranju svojega dela. Strokovni tim so sestavljali posamezniki, ki so znotraj sebe določili vodjo, ki je bil hkrati ravnatelj zavoda, ta je bil organizator in moderator komunikacije ter je spodbujal medsebojno komunikacijo enakovrednih članov tima. Vsi smo se trudili za skupne cilje, ki smo jih uresničevali tako, da smo si znotraj tima marsikaj izrekli in povedali. Predvsem pa, da smo si ves čas zaupali in verjeli, da je vse za kaj dobro in da se bo vse dobro izteklo.

DVORANA DA GAMA

Alenka Krapež, Nives Mihelič Erbežnik, Matjaž Poljanšek, Tadeja Rudolf Vahtar, Gimnazija Vič
SAMOEVALVACIJA KOT MEHANIZEM ZA UGOTAVLJANJE IN ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI: PRIMER NA GIMNAZIJI VIČ

V prizadevanju za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti ter v želji po doseganju odličnosti smo na Gimnaziji Vič že več kot deset let preizkušali različne pristope. Razvojno načrtovanje nas je usmerilo k postavljanju ciljev, strategij in iskanju meril za ugotavljanje stopnje doseganja teh ciljev. Področja za ugotavljanje možnih izboljšav smo izbirali na osnovi podatkov, ki smo jih z različnimi metodami pridobili od naših dijakov, staršev in zaposlenih. Primere dobre prakse smo iskali v literaturi in z obiski različnih šol. Iskali smo model, ki bi upošteval celotno polje delovanja šole, in sistem merjenja, ki bi omogočal objektivne primerjave meritev v časovni vrsti, in s tem ugotavljanje trendov v daljšem časovnem obdobju. Pri uvajanju določenih sprememb v šolo namreč lahko pričakujemo rezultate šele v daljšem časovnem obdobju. Preprostih in enostavnih, za našo šolo takoj uporabnih rešitev nismo našli. Pred štirimi leti nas je najbolj prepričal model EFQM. Posebej zanimivi sta se nam zdeli dve dimenziji: upoštevanje tudi tistih dejavnikov, ki niso povezani zgolj s poučevanjem, in možnost mednarodne primerjave. Kako smo model prilagodili, pripravljali in testirali orodja za merjenje stanja po posameznih področjih in kako smo rezultate uporabili v zadnjih dveh letih, bomo predstavili v našem prispevku.

Katarina Jesih Štrbenc, Špela Bogolin, Merlin Gilan Lokan, Gimnazija Moste
UVAJANJE MODELA SAMOEVALVACIJE KVIZ NA GIMNAZIJI MOSTE

Avtorice v svojem prispevku opisujejo konkretno izkušnjo uvajanja modela samoevalvacije na Gimnaziji Moste. V prispevku je opisana pot od sestave tima, obiska in načrtovanja ter vodenja delavnic do določanja prioritet in oblikovanja ciljev kakovosti ter njihova konkretna izpeljava. Poleg prioritetnih ciljev so prikazani tudi načrti izboljšav na ravni šole, vključno z akcijskimi načrti na ravni aktivov in posameznih učiteljev. Prikazani in evalvirani so vsi trije prioritetni cilji Gimnazije Moste. Podane so temeljne ugotovitve ter prednosti in slabosti projekta zasnova in uvedba sistema ugotavljanja ter zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnih organizacij ob zaključku enoletnega cikla. Na koncu avtorice podajo svoja videnja ob zaključenem enoletnem ciklu procesa samoevalvacije ter predstavijo načrte za naprej.

Saša Markovič, Irena Praznik, Žarka Brišar Slana, CIRIUS Kamnik

POSKUS UVAJANJA PROCESA SAMOEVALVACIJE V CIRIUS KAMNIK

Odločitev za vstop v projekt smo v našem centru sprejeli zaradi možnosti učenja strukturirane metode samovrednotenja dela, ob nujnem redefiniranju skupnih ciljev centra. Obenem smo želeli okrepiti medsebojno sodelovanje in povezovanje, saj je tak pristop izjemnega pomena pri vsakdanjem delu za našo ustanovo. CIRIUS Kamnik je kompleksen center, kjer se nenehno prepletajo dejavnosti vzgoje, izobraževanja, rehabilitacije in usposabljanja otrok ter mladostnikov z gibalno oviranostjo v kombinaciji s še drugimi posebnimi potrebami.

V centru je zaposlenih preko dvesto delavcev raznolikih poklicnih profilov in strokovnih znanj ter izkušenj. Z novogradnjo se je povečala prostorska razpršenost, kar zmanjšuje možnosti vsakodnevnih socialnih stikov med delavci; z njihove strani je bila tako izražena močna potreba po tesnejšem, načrtovanem in sistemsko podprtem medsebojnem sodelovanju pri delu z otroki in mladostniki.

Samoevalvacijo smo izvajali v delavnicah v »mešanih skupinah«, sestavljenih iz različnih poklicnih profilov, kar je vzpodbujalo dinamiko sodelovanja, omogočalo ustvarjalno klimo, dobro počutje in konstruktivno delo. Rezultati delavnic so postali vidnejši ob zaključku projekta: udeleženci so v svojih pisnih refleksijah navajali konkretne primere, kako v svojem vsakdanu pri delu z otroki in mladostniki vključujejo dejavnosti in vsebine, ki pripomorejo k aktivnejšemu vključevanju otrok in mladostnikov v življenje in delo – kar smo si zastavili kot prioritetni cilj.

Naši dosežki:

- usmerjenost vseh sodelujočih, da »skozi oči učencev in dijakov« vrednotijo svoje osebno strokovno delo in prepoznajo moč skupnega sodelovanja;
- uvedba sistematičnega in kontinuiranega dela s skupnim ciljem v kompleksni ustanovi;
- povezanost zaposlenih različnih strokovnih področij v aktivne delovne skupine, temelječe na spoštovanju in sodelovanju.

Izvajanje projekta je potekalo kot »eksperimentalno delo«; raziskovali smo možen način dela z zaposlenimi za večjo kakovost dela ter večje zadovoljstvo vseh vključenih deležnikov. Spoznavali smo, kje smo dobri in ugotavljali, katera znanja moramo okrepiti. S to metodo »samoevalvacije« smo oblikovali kvalitetne in v praksi uporabne kratkoročne in dolgoročne načrte dela. Sistematično in kontinuirano delo po dobro domišljeni metodi se je pri nas izkazalo kot odlično izhodišče za boljše medsebojno vzajemno sodelovanje med enotami ter povezanost zaposlenih v centru, za izmenjavo izkušenj pri delu ter osebnostno in profesionalno rast.

DVORANA COLOMBO

Maja Širca, OŠ Antona Ukmarja Koper

VLOGA SAMOEVALVACIJE PRI IZBOLJŠEVANJU UVAJANJA NOVOSTI PRI POUČEVANJU TUJEGA JEZIKA V TRETJEM RAZREDU OSNOVNE ŠOLE

Samoevalvacija pedagoškega dela se začne pri instantnem odzivu učencev že pri samem učnem procesu. Poglobljene analize lahko prvotne občutke podkrepijo, potrdijo ali zavržejo. Najpomembnejši delež pri ustvarjanju jasne slike pa predstavljajo načrtne evalvacije, ki jih opravimo z vsemi udeleženimi v pedagoškem procesu. Tako so timski sestanki, anketni vprašalniki, hospitacijski nastopi ter kontinuirano delo v daljšem časovnem obdobju (ciklusih) pripomogli k sprotnem in stalnem izboljševanju, tako načrtovanja, kakor same izvedbe pri uvajanju novosti na naši šoli. Način poučevanja angleškega jezika v tretjem razredu se je v nekaj letih popolnoma spremenil. Sprva se je uvajala sprememba v organizacijskem pogledu, vse bolj pa se je spreminjal sam koncept poučevanja, ki pa globoko posega v sam šolski sistem. K vsemu temu je pripomogla evalvacija dela, ustrezno izobražen kader, pripravljenost in odprtost vodstva ter kolektiva za novosti in timsko sodelovanje, spoštovanje želja in mnenj staršev ter zagotovljena finančna sredstva. Na tak način smo na šoli uspeli pretvoriti interesno dejavnost v obliko integracije tujega jezika, ki ima drugod po Evropi že uveljavljeno kratico CLIL. Gre za medpredmetno povezovanje tujega jezika z ostalimi učnimi predmeti in je tuj jezik le medij, s katerim se poučuje. Jezikovni učni cilji v tem primeru niso v ospredju, vendar ima veliko vlogo pri usvajanju osnov na nezavedni ravni. Samoevalvacijski učinek imajo tudi strokovna izobraževanja tako v Sloveniji, kakor tudi v tujini, kjer izvajalci lahko delimo in pridobivamo izkušnje z drugimi kolegi, ki se srečujejo z enakimi vprašanji, tako samoevalvacije, kakor konkretnega učnega procesa. Spremljevalni učinek samoevalvacije je spreminjanje cilja, njegova korekcija pa pomeni izboljševanje kvalitete pri uvajanju novosti. Ob profesionalni nudijo refleksije o lastnem delu tudi osebno rast in zadovoljstvo.

Mateja Andrejčič, Verico Turk, Anka Koračin, Osnovna šola Stopiče

RAZVOJ SODELOVALNEGA PROFESIONALIZMA V PROCESIH UVAJANJA IZBOLJŠAV

OŠ Stopiče od leta 2003 izvaja procese za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti. Strokovno podporo nudita Šola za ravnatelje v projektih Mreže šol, Samoevalvacija, Zunanja evalvacija in Slovenski institut za kakovost in meroslovje v projektu Kakovost za prihodnost vzgoje in izobraževanja. Spremembe v družbi, politiki in tudi v šolstvu narekujejo spremenjeno vlogo učitelja in vodstva šol. Potrebno je razvijati sodelovalni profesionalizem, ki temelji na strokovnih razpravah, timskem reševanju skupnih problemov znotraj šole, skupni odgovornosti, razvijanju kompetenc in kritičnosti. Fullan (2000) pravi, da nihče ne more od zunaj ukazati, kaj naj šola stori, da bo nenehno boljša, pri tem pa zanemariti okolje posamezne šole in učitelje. Podobno poudarjata Liberman in Miller (2008), da se v kolegialnih skupnostih člani premaknejo čez območje konsenza in gredo globlje v odkrivanje in analiziranje problemov, razvijajo zaupanje, refleksijo, pošteno povratno informacijo. Sodelovalno izobraževanje in mreženje je ena od oblik, ki omogoča izboljšave in vključuje samoevalvacijo kot proces ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti znotraj šole. Procesi izboljšav v naši osnovni šoli so temeljili na metodi akcijskega raziskovanja. V fazo posnetka stanja smo vključili tri deležnike, zaposlene, starše in učence. Vsa področja izboljšav so bila vezana na vzgojno ali učno področje, npr. vizija šole, šolska pravila, bonton, vzgojni načrt, razvijanje odgovornosti in funkcionalne pismenosti. Na šoli deluje tim za kakovost, ki se je usposabljal na Slovenskem institutu za kakovost in meroslovje. Leta 2009 smo s pomočjo notranjih presoj ugotavljali delovanje posameznih procesov znotraj šole. Naš cilj je pridobiti certifikat kakovosti po uspešno izvedeni zunanji presoji. Z vsemi naštetimi aktivnostmi zaposlenih in drugih deležnikov je šola daljše obdobje razvijala sistem kakovosti in spreminjala način dela od individualizma v sodelovalni profesionalizem. Veliko smo dosegli, ustvarili smo pogoje za izmenjavo izkušenj in sodelovanje zaposlenih, iskali probleme znotraj šole, določali cilje, skupno si prizadevali za rešitev, sprejemali drugačno mnenje, prevzemali odgovornost, usvajali teoretična spoznanja, timsko delali.

Marko Strle, Center za korekcijo sluha in govora
»DOBER, BOLJŠI …« ALI RAZVOJNO STRATEŠKI VPOGLED V PROCES SAMOEVALVACIJE NEKE USTANOVE

Namen prispevka je predstaviti različne načine (samo)evalvacije dela v Centru za korekcijo sluha in govora Portorož v obdobju zadnjih nekaj let. Aktualne spremembe na področju vzgoje in izobraževanja in še posebej na področju dela z otroki in mladostniki s posebnimi potrebami ter skrb za strokovni razvoj na področju dela z gluhimi, naglušnimi otroki in otroki z govorno-jezikovnimi motnjami kličejo po oblikovanju inštrumentov za ocenjevanje, izvedbi ocenjevanja in vrednotenja ugotovitev v luči razvoja lastnega dela in delovanja celotne ustanove. Ob zaključku vsakega šolskega leta so strokovni delavci povabljeni, da izpolnijo t. i. poročilo o delu, ki vključuje različna področja, kot so opis področja dela, njegov obseg in vsebine, realizacija, izobraževanja ter celostno poročilo s predlogi za naslednje šolsko leto. S poročili o delu vseh zaposlenih imamo priložnost pogledati v širši okvir delovanja in razmišljanja zaposlenih. Letno pa se odločamo za izbor enega področja, ki ga postavimo pod drobnogled. V zadnjih dveh letih smo izbrali delovno klimo in strokovno rast učiteljev. V interesu ustanove je, da njeni zaposleni optimalno opravljajo svoje delo, so zanj motivirani in so hkrati zadovoljni. Toda ob tem se pojavlja vprašanje, kako to optimalno delovanje doseči. Ključ do rešitve predstavljata pozitivno naravnana organizacijska kultura in upravljanje s klimo v organizaciji. Od tod pa lahko nadgradimo in poglobimo še druge razvojne in strateške vidike ustanove ter njenih članov.

DVORANA AMUNDSEN

Evgenija Petrnel, OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova
SAMOEVALVACIJA JE, SAMOEVALVACIJE NI

Kakovost šolstva je odvisna od kakovosti dela šol, kakovost šol pa od vzgojno-izobraževalnega dela v razredu. Kakovost je širok pojem, ki je odvisen tako od stanja družbe, kot od osebnosti delavca in šolske klime. Ni samoumevna in ne pride sama od sebe. Za bolj kakovostno delo je potrebno usmerjeno delo pedagoških delavcev. V šoli je evalvacija mogoča na več področjih – učenje, poučevanje, strokovni razvoj učiteljev in drugih sodelavcev, organizacija in upravljanje šole. Lahko se osredotoči na aktivnosti v razredu ali na področje vodenja šol. Priporočena metoda skupnega evropskega okvira za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti je samoevalvacija (Delo skupine za kakovost, 2005, 15). V prispevku bom razpravljala o tem, kakšno je razumevanje samoevalvacije s strani učiteljev, ki nismo bili vključeni v noben projekt, kjer bi pridobili potrebna znanja, kakšni so rezultati takšnih »samoevalvacij«, koliko korakov je potrebnih, da učitelj začuti prednosti in smisel samoevalvacije, ker rezultati niso vidni takoj in kakšna je pri tem vloga ravnatelja šole. Spregovorila bom o učiteljevanju kot profesiji, saj nam mnogi profesionalizem oporekajo, saj le-ta zahteva poleg visoke stopnje samostojnosti in specializiranega znanja tudi moralni okvir za učinke poklicnega delovanja, vplivanje na pogoje dela, sposobnost za poglobljeno refleksijo in korigiranje lastnega dela, sposobnost timskega sodelovanja, sodelovanja s starši, učenci, strokovno skupnostjo. Izpostavila bom tudi potrebo po učiteljski organizaciji, ki bi enakopravno z ministrstvom načrtovala in uskladila spremembe glede strokovnih vprašanj, pogojev, načinov in spremljanja kakovosti dela, izobraževanja in napredovanja v poklicu ter nudila strokovno podporo članom.

Damjana Zupančič Lisec, Tatjana Horjak, OŠ Sava Kladnika Sevnica
SPREMLJANJE DELA NADARJENIH UČENCEV V OŠ SEVNICA

Osnovno šolo z dvema podružnicama obiskuje okoli 750 otrok. Vsako šolsko leto je med njimi dobrih 20 % identificiranih za nadarjene. V primerjavi z drugimi večjimi kraji imamo relativno malo organiziranih dejavnosti zunaj šole, zato se v šoli zavzemamo, da bi pokrili čim širši krog interesov. Delo z nadarjenimi učenci zahteva veliko dela, zato so pričakovanja vseh udeleženih (učenci, starši, učitelji, okolje …) visoka. Odločili smo se, da preverimo, kako so uspešni tisti učenci, ki smo jih prepoznali kot nadarjene. Natančneje nas je zanimala povezanost področja prepoznane nadarjenosti z obiskovanjem interesne dejavnosti ter doseženega rezultata s tega področja. Podrobneje smo pogledali devetošolce (28 identificiranih) in ugotovili: šola poleg zakonsko predpisanih oblik ponuja še okoli 50

različnih dejavnosti, sodeluje v številnih projektih, učenci pa sodelujejo tudi pri pripravi in izvedbi kulturnih in športnih prireditev v šoli in zunaj nje; povprečno je devetošolec na šoli obiskoval 5 dejavnosti; razen 2 učencev so vsi tudi dosegli priznanje z vsaj enega področja, pri katerem so obiskovali dodatni pouk oz. pripravo na tekmovanje; povprečni rezultat pri NPZ je bil pri slovenščini 66 %, pri matematiki 65 % in pri kemiji 61 %. Rezultat je nekoliko nižji, ker so med identificiranimi nadarjenimi učenci tudi tisti, ki so bili za nadarjenega prepoznani na npr. športnem, umetniškem … področju. V naprej bomo sistematično spremljali področje prepoznane nadarjenosti pri posameznih učencih. Naredili smo poimenski seznam (okoli 160 učencev na šoli) s področjem prepoznane nadarjenosti, ki ga dobi vsak aktiv. (Še posebno so pozorni na učence za svoja predmetna področja.) Pripravili smo poseben obrazec, na katerem učenci sami zbirajo dokazila o uspešnosti, evalvacija poteka ob polletju in zaključku šolskega leta. Tabori, delavnice za nadarjene potekajo strnjeno, da se lahko vključijo tudi učenci vozači. Predvsem pa smo ozavestili učiteljski zbor, da je največ parcialno nadarjenih, zato od njih ne moremo pričakovati rezultatov na vseh področjih.

Mojca Miklič, OŠ Otočec
DVIGANJE KAKOVOSTI S SAMOEVALVACIJSKIM PROCESOM

Zaposleni na šoli ugotavljamo, da je branje in razumevanje prebranega vsako leto slabše. Rezultati slabšega razumevanja vodijo k slabšim učnim rezultatom, rezultatom NPZ in mednarodnim rezultatom. Kot šola se čutimo odgovorni za lasten razvoj in izboljšanje rezultatov, zato smo se zaposleni odločili za sistematično izboljšavo na tem področju. Rabili smo znanja in usmeritve s področja samoevalvacije, zato smo se vključili v projekt Usposabljanje za samoevalvacijo v okviru Šole za ravnatelje. Na posvetu želim predstaviti celoten proces samoevalvacije, ki je na šoli potekal na področju izboljšanja branja z razumevanjem, od načrtovanja, izvajanja in spremljanja izboljšave, do analize in ukrepanj. Spregovorila bi o težavah, na katere smo v procesu zaposleni naleteli, o načinu reševanja le-teh ter o učinkih procesa samoevalvacije na zaposlene oziroma njihov spremenjen način delovanja.

DVORANA SCOTT

Andrej Zaman, predsednik sveta staršev v OŠ Šturje
SVET STARŠEV – SAM SEBI NAMEN ALI ...?

Samoevalvacija šole je v zadnjem času razmeroma pogost pojav, manj pogost pojav pa je samoevalvacija organov šole. Pričujoči prispevek je študija primera samoevalvacije sveta staršev Osnovne šole Šturje iz Ajdovščine. Kaj storiti, da bo svet staršev prepoznaven organ šole? Ali člani sveta staršev poznajo naloge in dolžnosti tega organa? Koliko jih poznajo? Kaj storiti in kako zagotoviti, da bo potekal ustrezen prenos informacij od staršev do sveta staršev in obratno? Ali starši poznajo delo in naloge sveta staršev? Ali smo sposobni doseči izboljšave pri delu sveta staršev? Na katerem nivoju? Šolskem in/ali političnem? Ali je volja političnih odločevalcev dovolj velika, da spregleda, da kopičenje in nepreglednost nalog in dolžnosti sveta staršev ne pomeni večje vloge staršev v šolskem sistemu? To so temeljna vprašanja, s katerimi se ukvarja obravnavani svet staršev. In verjetno ni edini svet staršev v Sloveniji s temi vprašanji. Za namen tega prispevka sta bila pripravljena dva različna anketna vprašalnika, pri sestavi le-teh pa je bilo glavno vodilo vprašanje, ali je svet staršev tak, kot je trenutno zakonsko opredeljen, ustrezen ali pa je potrebna redefinicija sveta staršev in nova, sodobna ureditev. Člani sveta staršev so odgovarjali na vprašanja, ki so se nanašala na poznavanje nalog in dolžnosti ter na neposredno delovanje tega organa, starši, ki niso člani tega organa pa so odgovarjali na vprašanja o prepoznavnosti sveta staršev. Analiza odgovorov obeh anket kaže na zanimivo sliko. Zadovoljstvo z delom, ko gre za sodelovanje s šolo in zastrašujočo sliko na področju poznavanja zakonodaje s tega področja pri članih sveta staršev, ter še bolj zastrašujočo slabo prepoznavnost in informiranost staršev o delu sveta staršev, pri čemer se postavlja vprašanje, ali je morda ta organ glede na aktualno stanje v praksi sam sebi namen. Pričujoči prispevek odpira vprašanja, ne ponuja pa enoznačnih odgovorov. Kaže le na primer delovanja sveta staršev OŠ Šturje iz Ajdovščine, daje pa iztočnico za nadaljnjo diskusijo, kakšen svet staršev sploh potrebuje slovensko javno šolstvo.

Darja Hudobivnik in Suzana Delavec, OŠ Orehek Kranj
UGOTAVLJANJE IN ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI S SAMOEVALVACIJO V ŠOLI IN VRTCU

OŠ Orehek Kranj je kot samostojna popolna osnovna šola začela delovati 1. septembra 1997. Od vsega začetka je k matični OŠ priključena tudi podružnična šola Mavčiče. V letošnjem šolskem letu 2010/11 našo šolo obiskuje 522 učencev in sicer 460 na matični šoli in 62 na podružnični šoli. Pod upravo šole sodita tudi enoti vrtca, vrtec Orehek in vrtec Mavčiče. Vrtec pri matični šoli ima štiri vzgojne skupine II. starostnega obdobja, medtem ko ima vrtec na dislocirani lokaciji pet oddelkov I. in II. starostnega obdobja. V oba vrtca je skupno vključenih 174 otrok. Že od vsega začetka vodstvo in strokovni delavci šole in vrtca ter vsi ostali zaposleni strmimo h kakovostnemu delu. V ta namen sta bili oblikovani tudi skupini za kakovost – razvojni tim tako v vrtcu kot v šoli. Pred nekaj leti smo se začeli spraševati, kako lahko dokažemo, kako dobri smo, ali se nam kakovost na določenih področjih izboljšuje, ali so rezultati slabši, zakaj je temu tako, katera področja bi lahko še izboljšali. Posledica tega je bila, da smo se pred dvema letoma prvič lotili sistematičnega pristopa zbiranja podatkov o kakovosti delovanja šole in vrtca s strani vseh udeležencev – učencev, otrok v vrtcu, vseh zaposlenih na šoli in vrtcu ter staršev. Torej lotili smo se SAMOEVALVACIJE. V samoevalvaciji smo zajeli različna področja. Ker pa smo si za cilje LDN tako šole kot vrtca zastavili kakovostno izvedbo pouka oz. izvedbo kurikula v vrtcu, je bilo to eno izmed prednostnih področij samoevalvacije. Kakovost pomeni zadovoljevanje potreb in pričakovanj vseh udeležencev procesa. Zato smo na delavnicah skupaj s strokovnimi delavci določili standarde in kazalce kakovosti izvedbe pouka oz. kurikula v vrtcu. Pred določitvijo standardov in kazalcev kakovosti smo z vprašalniki pridobili tudi mnenje staršev in učencev. Merjenje kazalcev kakovosti smo izvajali z vprašalniki, hospitacijami, poročili, dokumentacijo in razgovori. Samoevalvacija je privedla do izboljšav na naslednjih področjih: sistematično spremljanje načrtovanja in izvajanja pouka in kurikula, sistematično usposabljanje oz. izobraževanje na nivoju celotnega kolektiva, uvajanje različnih oblik in metod dela, določitev področja, ki ga je potrebno izboljšati.

Aleksandra Pobega in Branka Likon, OŠ dr. Aleš Bebler – Primož Hrvatini
SAMOEVALVACIJA – KORAK H KAKOVOSTI

Nenehno izboljševanje kakovosti pouka je eden izmed najpomembnejših ciljev razvojnega načrta šole dr. Aleš Bebler – Primož Hrvatini. Prav zaradi tega smo področje samoevalvacije izbrali kot prednostno področje. V tem procesu zbiramo ustrezne informacije o kakovosti pouka in dosežkih učencev. Le-te analiziramo na različnih ravneh (aktivi, svet staršev, razredne ure), ugotovitve pa uporabimo kot osnovo za načrtovanje izboljšav pouka. V prispevku predstavljava sam proces samoevalvacije. Na naši šoli že peto leto razvijamo metode zbiranja ustreznih podatkov (vprašalniki, sintezna poročila, intervjuji …). Prav tako vsako leto izboljšujemo tudi načine zbiranja ter obdelavo in analizo podatkov. Sprva nam je bilo v veliko pomoč gradivo »Modro oko« in »Ogledalo«, v nadaljevanju pa smo vprašalnike izpopolnjevali glede na bolj natančno določene cilje izboljšav in glede na težave pri interpretaciji. Vprašanj je vedno manj, obenem pa jih skušamo pripraviti tako, da so jasna in razumljiva za vse udeležence in hkrati še vedno med seboj primerljiva. K samoevalviranju vzgojno-izobraževalnega dela pa ne sodi le analiza vprašalnika, saj v sam proces vključujemo tudi analizo sinteznega poročila Nacionalnega preverjanja znanja v 6. in 9. razredu, analizo učnega uspeha učencev ob koncu šolskega leta in analizo hospitacij. V proces samoevalvacije so bili poleg ožjega strokovnega tima vključeni vsi strokovni delavci šole, učenci in starši. V prispevku predstavljava izboljšave samega procesa samoevalvacije. Z njo se učimo iz lastnih izkušenj, obenem pa povečujemo odgovornost za lasten razvoj in uspeh.

DVORANA COOK

Jelka Bajželj, ESIC Kranj, Višja strokovna šola
SAMOEVALVACIJA NA VIŠJI STROKOVNI ŠOLI: SAMOEVALVACIJSKO POROČILO, ZAVEZANOST IN ODGOVORNOST VODSTVA IN (NOTRANJE) KOMUNICIRANJE

Na Višji strokovni šoli ESIC Kranj (ustanovljena septembra 2008, vrata je študentom prvič odprla 1. oktobra 2009) je že od vsega začetka zelo poudarjena skrb za kakovost na vseh področjih njenega delovanja. Za zunanje evalvacije višjih strokovnih šol je zadolžena Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu, Merila za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov so bila sprejeta v novembru 2010. Med nalogami agencije je tudi zbiranje in analiziranje poročil o samoevalvacijah (in zunanjih evalvacijah) visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol. V prispevku avtorica predstavi zakonske podlage, zahteve in smernice, ki so podlaga za izdelavo samoevalvacijskega poročila višje strokovne šole, njegove vsebine in strukture. Opiše nekaj izkušenj s sestavljanjem poročila (ki vsebuje različne analize, ugotovitve in predloge za izboljšave) in konkretnih primerov izboljšav. Samoevalvacija naj vključuje evalvacijo poučevanja (študentje, delovne organizacije ...), evalvacijo drugih dejavnosti višje strokovne šole, njen razvoj, pomanjkljivosti in eventuelne napake, analizo dosežkov, oceno kakovosti delovanja šole in oblikovanje predlogov za izboljšave. Pri razvijanju sistema kakovosti so pomembno vodilo Zahteve (Sistemi vodenja kakovosti ISO 9001: 2008, tu so upoštevani evropski standardi zagotavljanja kakovosti), veliko odgovornost pa pri tem nosi vodstvo šole, kar velja tudi (ali še prav posebej) za področje (notranjega) komuniciranja. V organizaciji oz. šoli morajo biti vzpostavljeni primerni procesi komuniciranja (pri oblikovanju poslovnika je bil dan poudarek etičnemu komuniciranju in metakomunikaciji), vodstvo pa mora tudi skrbeti za stalen pretok informacij in za komuniciranje o razvijanju sistema in kulture kakovosti, katerega del je tudi samoevalvacija.

Gabrijela Gregorič in Andreja Sabati Šuster, ŠCRM KAMNIK, Srednja ekonomska šola
SAMOEVALVACIJA – PRILOŽNOST ZA RAZVOJ

Na eni strani šola kot izobraževalna institucija, ministrstva, učni načrti, znanja in spretnosti, ki jih moramo vbiti v glave in rezultate dijakov, na drugi strani pa dijak in učitelj kot bitji, vpeti v miselni in čustveni razvoj, zahteve in potrebe okolja, vedno hitrejši tempo z včasih neobvladljivimi imperativi, ki nemalokrat botrujejo zmedi, občutku nezadostne ustvarjalnosti in nedoseganja množice ciljev. Potem pa nam predpišejo še samoevalvacijo! Strnemo glave in že načrtujemo ter izbiramo področja in cilje. Po kopici predlogov končno izberemo cilj »dijak je odgovoren do sebe in okolja« in spet smo negotovi, kako naj to izmerimo in ovrednotimo. Ko se v mislih sprehodimo skozi šolsko avlo, ki v odmorih ječi pod zvoki razgrajaških, prizadevnih, zdolgočasenih, zadržanih, občutljivih, ustvarjalnih dijakov, se spomnimo številnih dobrodelnih akcij in projektov ter dijaka na vozičku, ki ga sošolci dvigujejo preko luže, in se zavemo, da počnemo pomembne stvari, le navajeni nismo govoriti o njih in misliti na niz pozitivnih posledic, ki jih prinašajo. Odgovornost je težko izmeriti v številkah, z lahkoto pa smo jo zaznali na zadovoljnih obrazih dijakov mediatorjev, udeležencev dobrodelnih akcij, dijakov, ki vestno ločujejo odpadke, pomagajo sošolcem, sodelujejo z vrtcem in upokojenci v različnih skupnih akcijah, čistijo okolico šole, popeljejo osnovnošolce skozi živalski vrt ali sodelujejo v drugih projektih. Samoevalvacija je priložnost, da predstavimo in spoznamo svoje delo, pot in razvoj, poleg tega pa možnost, da spoznavamo in izboljšujemo sebe. Ko jo zastavimo kot proces, vpnemo številne akterje, si zadamo cilje, beležimo in vrednotimo cilje ter pot, ki smo jo prehodili, zaznamo pomemben razvoj, ki smo ga s tem naredili. Pa še več: bolje spoznamo drug drugega, posledično spreminjamo odnose tako med zaposlenimi kot učitelji in dijaki ter dijaki med seboj ter zunanjimi deležniki. To je dodana vrednost (verjetno številnim) procesom, ki jih izvajamo, je nekaj, kar se zgodi in šolsko življenje zaokroži še z druge plati.

Tanja Možina in Sonja Klemenčič, Andragoški center Slovenije
SAMOEVALVACIJA IN RAZVOJ KAKOVOSTI

Za učinkovitost procesov samoevalvacije je pomembno razumeti, da se samoevalvacija ne zaključi z zbiranjem podatkov ter njihovo predstavitvijo v samoevalvacijskem poročilu. Prehod od presojanja k razvijanju kakovosti je ključnega pomena za njeno učinkovitost. V prispevku obravnavava prav ta prehod, pri čemer črpava iz izkušenj, ki smo si jih na Andragoškem centru Slovenije pridobili ob delu z izobraževalnimi organizacijami, ki uporabljajo model za samoevalvacijo Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje – POKI. Opažamo, da se člani skupin za kakovost velikokrat s precejšnjo motivacijo lotijo izpeljave presojanja kakovosti, ko pa bi bilo potrebno razmisliti o potrebnih izboljšavah in razvojnih akcijah, njihova motivacija počasi začne pešati. Da bi okrepili to fazo, smo v model za samoevalvacijo POKI vpeljali instrument »akcijski načrt za razvoj kakovosti«, v prispevku predstavljava njegov temeljni namen in način uporabe. Še več ovir pa zaznavamo pri vpeljevanju začrtanih razvojnih akcij v prakso. Načrtnost tudi v tej fazi pomembno prispeva k učinkovitosti, vendar ni dovolj. Procesi vpeljevanja izboljšav se namreč umestijo v takšno ali drugačno organizacijsko kulturo. Uspešnejši so tam, kjer vodstvo spodbuja skrb za kakovost ter razvojno naravnanost zaposlenih. Pri tem je pomembno, da akcijske načrte za razvoj kakovosti povežemo s temeljnimi strateškimi dokumenti izobraževalne organizacije. Izkušnje kažejo, da so takrat, ko procesi samoevalvacije ostajajo zgolj na ravni projektov in ne postanejo del dejavnosti izobraževalne organizacije, učinki teh procesov manjši, izboljšave ali novi pristopi, ki jih želimo uvesti, pa zares v izobraževalni organizaciji ne zaživijo. Obravnavava tri pomembne dejavnike, ki po najinem mnenju prispevajo k uspešnosti te faze samoevalvacije: načrtnost in sistematičnost pri vpeljevanju izboljšav, delo z ljudmi, ki so vključeni v te procese, podpora vodstva. Ključne besede: samoevalvacija, izboljšave, razvoj kakovosti, načrtnost, akcijski načrt za razvoj kakovosti, organizacijska kultura, naravnanost vodstva, motivacija za kakovost.

DVORANA COLOMBO

Lidija Grmek Zupanc, ESIC Kranj, Višja strokovna šola

VLOGA RAVNATELJA IN KOMISIJE ZA SPREMLJANJE IN ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI V PROCESU SAMOEVALVACIJE NA VIŠJI STROKOVNI ŠOLI ESIC KRANJ

V prispevku se sprašujemo, kakšna je vloga ravnatelja in komisije za spremljanje in zagotavljanje kakovosti v konkretnih postopkih različnih vrst samoevalvacij na ESIC Kranj, Višji strokovni šoli, po vpeljavi sistema vodenja kakovosti. Ugotavljamo, da avtonomija šol zahteva od ravnatelja mnogo večjo aktivnost, sodelovalno vodenje pa jasno vizijo, kam hočemo priti. Ravnatelj tako postaja vse bolj vezan na lastno ustvarjalnost, koristijo mu posamezni elementi podjetniškega razmišljanja. Namen samoevalvacije na VSŠ je izboljševanje kakovosti študijskega procesa in izhodišče za strokovno odločanje, zato je pedagoška vloga ravnatelja pri tem izjemno pomembna. Prav tako pa ne smemo spregledati organizacijskega dela komisije za spremljanje in zagotavljanje kakovosti. Če želimo učinkovito izvesti samoevalvacijo, je potrebno skrbno načrtovati vse potrebne aktivnosti, nosilce in roke za izvedbo, pa naj gre na primer za izvedbo anketiranja ali notranje presoje. Pri tem mora biti v ospredju kakovost predavanj ter praktičnega izobraževanja v podjetjih. Odraz tega dela so na koncu diplomske naloge, kjer gre za konkretno povezovanje teorije in prakse. Takšne naloge morajo imeti uporabno vrednost za gospodarstvo. Samoevalvacijsko poročilo sestavljamo glede na priporočene smernice, ki so jih pripravili člani delovne skupine Aktivnosti 9 Kakovost znotraj projekta IMPLETUM. Tudi pri izdelavi poročila mora ravnatelj sodelavce usmerjati predvsem v to, da je poročilo uporabno. Ne sme popustiti morebitnim pritiskom, da je pomembno samo to, da je poročilo izdelano. Le vodenje za odprto in samoreflektivno samoevalvacijsko poročilo, ki jasno opredeli močna področja in slabosti VSŠ, lahko prinese pravo oceno stanja. To pa je vsakokrat osnova, iz katere izhajamo pri PDCA.

Bernarda Kuzma, Ekonomska šola Murska Sobota, Srednja šola in gimnazija

PRIPRAVLJENOST UČITELJEV IN DIJAKOV ZA SPREMENJENO RAVNANJE PRI IZVAJANJU PROJEKTOV

Samoevalvacija vse bolj pridobiva na pomenu. Postaja celo sestavni del naše biti. V sodobni družbi se namreč dogajajo nenehne spremembe, na katere se je potrebno ustrezno odzivati. Prilagajanje družbenemu dogajanju zahteva vedno večjo avtonomijo in odgovornost šole za kakovostno izvajanje učnega procesa. Da bi uresničili zastavljene cilje, že dolgo ni več dovolj upoštevati le formalnopravne norme, ki določajo zunanji nadzor nad izvajanjem učnega procesa. Potrebna je refleksija, samokritičnost lastnega dela posameznika in pripravljenost za spremenjeno ravnanje. Le tako lahko prispevamo k osebnostni rasti posameznika in razvoju ter dvigu kakovosti pedagoškega dela. Predstavimo samoevalvacijo iz prakse na primeru timskega dela pri načrtovanju in izvedbi projektov in pomen sodelovanja dijakov. Nujno potrebno je sodelovalno delo med učitelji. Toda tudi vloga dijakov je za izboljšanje kakovosti izobraževanja ključnega pomena. Zato je potrebno dijake pritegniti k sodelovanju, torej ustrezno motivirati, da se vključujejo v projekte, ki jih izvaja šola, kakor tudi v projekte, ki jih šola ponuja v sodelovanju z zunanjimi institucijami. Ugotoviti želimo vpliv timskega dela na doseganje učnih ciljev in učinke projektov pri pridobivanju kompetenc za vseživljenjsko učenje. Na podlagi ugotovljenih pomanjkljivosti ustrezno ukrepamo. Prikažemo tudi ovire, s katerimi se srečujemo pri uresničevanju zastavljenih ciljev in prizadevanja za odpravo le-teh. Ugotavljamo, da je samoevalvacija tisti instrument, s katerim je mogoče razvijati pozitiven odnos do družbenega dogajanja, prevzemanje lastne odgovornosti in izboljševati kakovost na vseh področjih vzgojno-izobraževalnega dela.

Saša Kocijančič in Darka Krmelj, TŠC Kranj, Strokovna in poklicna šola
SAMOEVALVACIJA V LUČI KAKOVOSTI

Sistem vodenja kakovosti se vedno bolj uveljavlja v vzgoji in izobraževanju. Ne samo zaradi zakonodaje, temveč je to postalo nujno za razvoj celotne družbe na vseh področjih življenja. Standardi kakovosti so se najprej pojavili in uveljavili v gospodarstvu. V šolskem sistemu je kakovost še toliko bolj pomembna, saj se nanaša na pomen vzgoje in izobraževanja mladih, ki so osnovni dejavnik človeških virov v podjetjih in drugih ustanovah. Prehod na gospodarstvo, ki temelji na znanju (Evropski svet v Lizboni leta 2000), zahteva posodobitev in stalno izboljševanje sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja kot odgovor na hitre spremembe v gospodarstvu in družbi. To lahko pripomore k povečanju zaposljivosti in družbene vključenosti ter izboljšanju dostopnosti do vseživljenjskega učenja za vse. Le šola, ki pozna svoje prednosti in slabosti, lahko napreduje. Z rednimi samoevalvacijami in uvajanjem izboljšav je sposobna izpolnjevati potrebe in tudi pričakovanja udeležencev v procesih vzgoje in izobraževanja. S strani MŠŠ in Sveta za kakovost in evalvacije pričakujemo natančnejšo opredelitev meril in postopkov ter navodil za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti. V prispevku je predstavljena pot in teme samoevalvacije pri ugotavljanju kakovosti na TŠC Kranj. Med pomembnejšimi področji sta Odprti kurikul in Praktično usposabljanje z delom. Samoevalviranje se je na TŠC Kranj začelo že s projektom MAK (2007) in se nadaljuje z MUNUS 2 (od 2008 naprej). Šolska komisija za kakovost je pri nas organizirana za obe srednješolski enoti (SiPŠ in SG) skupaj in izdaja poročila o kakovosti in dela samoevalvacijo na različnih področjih dela za obe šoli. Za tehnična področja želimo postati »vodilna izobraževalna organizacija v regiji«, kot smo zapisali v naši viziji. Torej je za nas postala kakovost nuja in ne posledica zakonodaje. Nam uspeva?

Samo Poljanšek, OŠ Šmartno v Tuhinju
PROCES SAMOEVALVACIJE PRI ŠPORTNI VZGOJI NA OŠ ŠMARTNO V TUHINJU

V šolskem letu 2008/09 smo se na OŠ Šmartno v Tuhinju vključili v projekt USPOSABLJANJE ZA SAMOEVALVACIJO (2009–2011). Po uvodnem prepoznavanju, ugotavljanju in razvrščanju prioritet oz. prednostnih področij ter določanju ciljev, povezanih z dosežki učencev, smo na nivoju šole opredelili najpomembnejše cilje, ki naj bi jih učenci v času do zaključka osnovnošolskega izobraževanja dosegli. Kot prednostni področji smo na področju kurikularnih in učnih dosežkov izbrali funkcionalno pismenost, na področju stališč, vrednot in spretnosti pa odgovornost do sebe, drugih in okolja. Z razvijanjem obeh področij smo želeli pomembno vplivati na dvig kakovosti pedagoškega procesa in na izboljšanje dosežkov naših učencev. Pri športni vzgoji smo na področju funkcionalne pismenosti učencev izvajali dejavnosti v zvezi z uporabo tabel in grafikonov (Športnovzgojni karton – analiza in grafična predstavitev podatkov). Aktivnosti v povezavi z uporabo IKT smo sicer začeli izvajati, kasneje pa opustili iz različnih razlogov. Tudi pri drugem prioritetnem cilju (povečati odgovornost do sebe, drugih in okolja) smo zaradi pomanjkanja časa nekoliko spremenili vsebino in se usmerili le na funkcionalne sposobnosti oz. vzdržljivost. Pri urah športne vzgoje smo izvajali veliko več vsebin v različnih oblikah neprekinjenega napora. Rezultati so spodbudni, lahko pa sposobnosti učencev še izboljšamo. Analize so opravljene za vsak razred, učenke in učence posebej in so bile podlaga za nadaljnje delo. Po uvodnem letu projekta smo določili dejavnosti na ravni šole za 3-letno obdobje (do 2012/2013), odločili smo se za delovanje po vertikali od 1. do 9. razreda. Poleg vzdržljivosti smo se posvetili tudi moči trupa in mišic rok, meritve za ŠVK so pokazale, da bo v prihodnje tudi na tem področju potrebno izboljšati stanje. Delo poteka z veliko medsebojnega usklajevanja pri določanju ciljev in izvedbi sami, učenci pa na ta način iz leta v leto napredujejo.

DVORANA SCOTT

Martina Kuzman in Mateja Tomažinčič, OŠ Antona Globočnika Postojna
DEJAVNOSTI NA ŠOLI, PREPLETENE S PROCESOM SAMOEVALVACIJE

V obdobju od maja 2009 do februarja 2011 smo bili vključeni v Usposabljanje za samoevalvacijo v okviru Šole za ravnatelje. Oblikovan je bil tim, ki smo ga sestavljale ravnateljica in dve strokovni delavki, ki je svoje na novo pridobljeno znanje in izkušnje v okviru izobraževanja prenašal na kolektiv. Naša prva naloga je bila analiza stanja, na

osnovi katere smo izbrali dva prednostna cilja, in sicer izboljšati funkcionalno pismenost ter izboljšati medsebojno spoštljivo komuniciranje. Za vsak cilj smo izbrali dejavnosti, s katerimi smo cilj poskušali doseči in določili merila za spremljanje posameznega cilja. Učitelji so pripravili akcijske načrte, v aktivu pa akcijske načrte aktiva. Tim pa je iz teh akcijskih načrtov oblikoval akcijski načrt na ravni šole in načrt izboljšav. V okviru tega je bilo za zbiranje podatkov oblikovanih več različnih obrazcev in instrumentov za spremljanje in merjenje. Ob zaključku smo zbrane podatke analizirali in ovrednotili doseganje posameznega cilja ter pripravili samoevalvacijsko poročilo in načrt izboljšav za triletno obdobje. V okviru dejavnosti, ki smo jih izvajali, se nam je kot smiselna in uspešna pokazala Mavrica vrednot, inovacijski projekt, ki ga v letošnjem šolskem letu že tretje leto zapored uresničujemo. Vanj so vključeni učenci od 1. do 5. razreda. Učenci spremljajo svoje vedenje, spoštovanje pravil in vrednot preko „mavrice vrednot". To je posebna mavrica, v kateri učenec vsak petek samokritično razmisli o spoštovanju pravil, svojem odnosu do sošolcev in odraslih, odnosu do šolskega dela, do domačih nalog, skrbi za urejenost … Glede na to vsak barva svojo mavrico, ki se gradi tekom celega šolskega leta. Na mavrici vsak teden pobarva ali ne pobarva ustreznega kvadratka. Iz mavrice se dejansko vidi ustrezno oz. neustrezno vedenje posameznika na določenem področju, npr. odnos do drugih, pisanje domačih nalog, upoštevanje pravil … Učenci z Mavrico vrednot rastejo, si gradijo samopodobo in postajajo samokritični.

Vlasta Starc, Vrtec Trebnje
POT DO USPEHA ZAHTEVA NENEHEN NAPREDEK – NAPREDEK PA VKLJUČUJE ŠTEVILNA TVEGANJA IN KREPI ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIH ZA KAKOVOST

Začetek vseh naših prizadevanj, za katera se je vredno izpostaviti, niso spremembe sistema, niti spremembe v drugih okoli nas, temveč spremembe v nas samih (Fullan, 1998). Najtežje je spreminjati utečeno, to vemo vsi, ki se srečujemo z vodenjem in razvojem vrtca ter novih idej. V tej zgodbi so zaposleni ključnega pomena. Brez njih se ne zgodi nič. In kako prepričati ljudi, da se bo skozi prepoznavanje lastnih sposobnosti, sledenje notranjemu bistvu, izkušnje in zaupanje vase ustvarjala dodana vrednost k našemu delu. Mi smo začeli s tem, da je potrebno spreminjanje vzeti kot naravno obliko sobivanja in razvoja. Tim je pripravil strategijo, ki je izhajala, da je za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti potrebno ustvariti delovno, učeče, misleče in ozaveščeno okolje in da je potrebno spreminjati in razvijati odnose in vsakega posameznika. Odzivi so bili agresivni in ubrani. A skupna ugotovitev je bila, da brez znanja, kritičnega razmišljanja o svojem delu, o sebi in odnosih, sposobnosti strokovne presoje, refleksije, ocene, samoevalvacije in obvladovanj različnih strategij delovanja ne bomo prišli do ciljev. Po ugotovljenem stanju smo začeli soustvarjati zgodbo o ugotavljanju in zagotavljanju kakovosti v vrtcu. Več o tej zgodbi na predstavitvi. In kaj nas drži skupaj? Razumemo, da ni izziva, ki ga z angažiranjem vseh udeležencev v procesu ne bi mogli rešiti. V ospredje je stopila kolektivna zavest, ki je premagala strah pred izgubo identitete. Povečala se je samozavest posameznikov. Vrtec je stopil na pot razvoja. Koraki niso bili lahki in največji izzivi so še pred nami. A z majhnimi spremembami smo vsak dan v boljši kondiciji, verjamemo vase in za uspeh se je vse več ljudi pripravljeno potruditi.

Ksenija Pravne, Vrtec Trebnje
STROKOVNA DELAVKA V PROCESU IZBOLJŠAV – PRIMER PRAKSE

V prispevku želim izpostaviti različne vloge v procesu samoevalvacije. V tem kratkem povzetku sem opisala predvsem vlogo strokovnega delavca, v predstavitvi pa nameravam še ostale. V vrtcu imamo od leta 2009 dislocirano enoto v romskem naselju. Tak način dela je za nas prestavljal nov izziv in seveda nove pristope. Romske družine živijo odmaknjeno od drugega prebivalstva, zato starši svojih otrok ne želijo vsak dan voziti v vrtec ali pa izrazijo željo po ločenih oddelkih, ker ne želijo, da bi bili njihovi otroci tarče neznanja in predsodkov. Ravnateljica je v dogovoru z mano izbrala mene, da delam v dislocirani enoti kot vzgojiteljica. Bilo me je strah. V veliko pomoč pri načrtovanju dela in programa mi je bila podpora ravnateljice, ki je razumela, kako težko nam je. A že od vsega začetka smo zapisali, da bomo poizkušali pripraviti in seveda nuditi romskim otrokom program kot ga izvajamo v ostalih enotah vrtca (obisk lutkovnega abonmaja …). Ob delu sem spoznala, da je za kakovost dela z romski otroki potrebno vključiti tudi starše, če želim, da bodo romski otroci obiskovali vrtec ter k sodelovanju povabiti tudi lokalno skupnost, ostale

strokovne delavce vrtca in tudi določene institucije, kot so Center za socialno delo, Osnovna šola, zdravstvo itd. Tu sem uvidela, da je zato potreben čas, medsebojno povezovanje, ki vodi k izboljšavam, reševanju težav, izmenjavi izkušenj in refleksiji lastnega dela, s tem krepim ustvarjalnost in inovativnost, zaupanje in napredek udeležencev. Sama sem bila tudi članica tima za samoevalvacijo, a sem potrebovala supervizijo, podporo in sodelovanje ravnatelja in ostale članice tima za samoevalvacijo, kar mi je zagotavljalo možnost za uvajanje izboljšav in s tem zagotovilo veliko kakovost dela. Samoevalvacija mi nudi priložnost, da razmišljam o svojem osebnostnem razvoju in mi ponuja odgovore na vprašanja kdo sem, kje sem in kam grem. In seveda, da si postavljam nove izzive za delo z romskimi starši in otroki.

Nada Šmid, ESIC Kranj, Ekonomsko-trgovska šola
VLOGA RAVNATELJA PRI NAČRTOVANJU IN SPREMLJANJU SAMOEVALVACIJE NA EKONOMSKO-TRGOVSKI ŠOLI, ESIC KRANJ

Na ESIC Kranj smo že leta 2005 pristopili k pilotnemu projektu Slovenskega inštituta za kakovost in meroslovje, da bi z njihovo pomočjo razvili model kakovosti za področje vzgoje in izobraževanja. Poti in načini ugotavljanja ter spremljanja kakovosti so bili dogovorjeni. Nekako smo čutili, da bi morali sistem spremljanja in ugotavljanja kakovosti, ki je bil usmerjen predvsem v urejeno dokumentacijo in komunikacijske poti znotraj zavoda, nadgraditi. Zato smo se odločili za sodelovanje v projektu samoevalvacije. Želeli smo se osredotočiti na vrednotenje in spremljanje vzgojno-izobraževalnega dela. Seveda smo se v projekt vključili tudi z željo, da bi v kolektivu dvignili zavest, kako pomembna je samoevalvacija prav slehernega posameznika ne le za njegovo kvalitetno delo in nenehno strokovno rast, temveč tudi za samo kvalitetno izvajanje izobraževalnih programov. Izbira članov tima za samoevalvacijo vsekakor ni bila naključna. Poleg ravnateljice sta bili članici tima vodja projekta Kakovost za prihodnost in vodja skupine za samoevalvacijo pri projektu UniSvet. Ob prevzemu delovnih nalog ravnateljice se mi je nenehno porajalo vprašanje, kakšna je pravzaprav moja dejanska vloga v timu in procesu samoevalvacije. S tem, da mi odgovornost na področju samoevalvacije narekujejo zakonske norme in podlage, sem bila seznanjena. Kljub temu so se mi porajala nešteta vprašanja, kot na primer: »Kakšno vlogo v timu ima ravnatelj? Kdaj prepusti izbiro prioritetnih ciljev povsem strokovnim delavcem in kdaj usmerja z vidika helikopterskega pogleda? Ali je zakonska odgovornost obvezujoča neposredno samo za ravnatelja? Kaj velja glede odgovornosti za strokovne delavce in kako jih pridobiti za izvajanje procesa samoevalvacije?« Skozi intervju s članicama tima in na podlagi analize vprašalnikov ugotavljam, da je vloga ravnatelja pri procesu samoevalvacije pomembna tako z vidika načrtovanja prioritetnih ciljev, priprave akcijskega načrta in še zlasti pri spremljanju načrta izboljšav.

DVORANA COOK

Nataša Sever, Škofijska gimnazija Vipava
V PROCESU SAMOEVALVACIJE SE UČIMO TUDI UČITELJI

Z vključitvijo naše šole v projekt usposabljanja za samoevalvacijo smo člani tima za samoevalvacijo dobili naloge, da na šoli izvedemo vrsto dejavnosti, ki bodo pripomogle k učinkovitemu uvajanju procesa samoevalvacije. Učitelji so v proces vstopali z mešanimi občutki: za nekatere je bila to še ena dodatna obveznost, ki ne vodi nujno k izboljšavam, za druge le individualen proces, ki je pri poučevanju samoumevno prisoten, nekateri pa so v samoevalvaciji videli pot do kvalitetnejše šole kot skupnosti učencev, učiteljev in zunanjih udeležencev. Za prioritetni cilj v procesu samoevalvacije smo si zadali izboljšanje učno-delovnih navad učencev. Za doseganje prioritetnega cilja smo na šoli izpeljali vrsto dejavnosti. Doseganje cilja smo spremljali v krajšem obdobju, ker smo predvidevali, da bo krajši rok omogočal boljše sprotno spremljanje dejavnosti. Učitelji so na posebnih obrazcih spremljali doseganje zastavljenih ciljev. Na osnovi zbranih podatkov smo ugotovili, da je bil zastavljeni prioritetni cilj v veliki meri dosežen. Ob spremljanju in vrednotenju zastavljenega cilja pa smo prišli do nekaterih pomembnih zaključkov, ki nam bodo samoevalvacijo v prihodnosti pomagali učinkoviteje izvajati. Ugotovili smo, da se je veliko dejavnosti, ki smo jih izvajali, podvajalo z dejavnostmi Šolskega razvojnega tima (ŠRT), da kot šola razpolagamo z veliko podatki, ki jih ne

zbiramo in obdelujemo sistematično, kljub dejstvu, da bi iz njih lahko marsikaj razbrali o močnih in šibkih točkah šole. Poleg tega se je izkazalo, da mora med ŠRT in timom za samoevalvacijo potekati nenehno sodelovanje in usklajevanje. Šolski razvojni tim načrtuje (določi prioritetne cilje in dejavnosti za doseganje le-teh), tim za evalvacijo pa izdela načrt spremljanja doseganja zastavljenih ciljev in njihovo vrednotenje. Glede na dejstvo, da je za posameznika samoevalvacija praviloma zelo občutljiv proces, je tudi zelo pomembno, da se med učitelji ustvari zaupanje, spodbuja kritično prijateljevanje in utrjuje pripadnost šoli.

Marjan Kuzma, Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobota
ODGOVORNOST STROKOVNIH DELAVCEV ZA KAKOVOSTNO IZVEDBO INFORMATIVNEGA DNE ŠOLE

V zadnjih desetih letih se šole soočamo s problematiko vedno manjšega števila vpisanih dijakov v programe strokovnega in poklicnega izobraževanja, kar narekuje toliko večjo potrebno po samoevalvaciji. Avtor predstavi primer izvedbe informativnega dneva šole. Poudarjen je pomen odgovornosti vodstvenih in ostalih strokovnih delavcev za kakovostno izvedbo informativnega dne in vključevanje vseh, ki lahko prispevajo k doseganju zastavljenih ciljev. Na primeru pokažemo, kako moramo načrtovati izboljšavo, ker je razkorak med pričakovanim vpisom in dejanskim stanjem velik. Ta je razviden tudi ob pogledu na vizijo razvoja zavoda, ki jo je ravnatelj napisal ob razpisu na delovno mesto. Za večjo promocijo šole se morajo angažirati vsi strokovni delavci. Vsak za svoje predmetno področje mora poskrbeti za maksimalno sodelovanje dijakov, ki predstavijo svoje pozitivne izkušnje, pridobljenih v učno-vzgojnem procesu. Dvig kakovosti, ki jo je mogoče zagotoviti le s samoevalvacijo, je zaradi vse večje konkurenčnosti med šolami nujno potreben. S samoevalvacijo ugotovimo pomanjkljivosti in načrtujemo aktivnosti, ki bodo vzpodbujale oziroma motivirale vse sodelujoče, da bo prevzel vsak svoj del odgovornosti pri izvedbi informativnega dne. Le tako bomo spodbujali in krepili kakovost predstavitve šole dijakom in staršem in zmanjšali razkorak med pričakovanim in dejanskim stanjem.

Julijana Prevc, ESIC KRANJ, Ekonomsko-trgovska šola
VLOGA TIMA V PROJEKTU USPOSABLJANJE ZA UVEDBO SISTEMA UGOTAVLJANJA IN ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNIH ORGANIZACIJ

Naša šola je z vključitvijo v projekt Usposabljanje za uvedbo sistema ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnih organizacij (uKVIZ) videla možnost za dodatno izobraževanje na področju samoevalvacije. Tri članice tima, ravnateljica in dve strokovni delavki, smo se udeležile usposabljanj na Šoli za ravnatelje. Usposabljanja so bila največkrat organizirana v obliki delavnic. Na njih je samoevalvacijski tim imel sodelovalno, ustvarjalno in povezovalno vlogo. Z ostalimi udeleženci usposabljanj smo izmenjavali mnenja in izkušnje. Po vsakem usposabljanju se je tim sestal in se pripravljal za izvedbo delavnic na šoli. Faze načrtovanje, spremljava, vrednotenje ter priprava poročila so zahtevale več srečanj. Članice tima smo podrobno naredile operativni načrt in pripravile vso potrebno gradivo. Pri tem so nam bila v veliko pomoč znanja, veščine, gradiva in navodila, ki smo jih prejele na predhodnih usposabljanjih. Znotraj tima smo si razdelile vloge za izvedbo delavnic. Delavnice smo izvajale v korakih. Vsaka je vodila po en korak, ostali članici sta prevzeli usmerjevalno, spodbujevalno in sodelovalno vlogo. Posluževale smo se različnih stilov vodenja in poskrbele za dobro komunikacijo. Vzdrževale smo smer razprave in postavljale pomembna vprašanja. Spodbujale smo strokovne delavce k razmišljanju, ozaveščanju samoevalvacije, izvajanju dejavnosti in aktivnejšemu sodelovanju. Redno smo analizirale dogajanje v timu in kolektivu, tako na vsebinski kot na procesni ravni. Po izvedbi vsake delavnice je tim pripravil poročilo in ga z ustreznimi prilogami poslal na Šolo za ravnatelje. Uvajanje samoevalvacije v naš kolektiv ni bilo enostavno opravilo. Nemalokrat je bil potreben osebni pristop in še dodatna spodbuda po elektronski pošti. Kako je bil uspešen tim v posamezni vlogi, kažejo rezultati anketnih vprašalnikov in spremembe v delovanju šole.

DVORANA AMUNDSEN

Brigita Gregorič, Osnovna šola Fara
KLIMA NA OŠ FARA S POUDARKOM NA PREPREČEVANJU NASILJA IN USPEŠNI KOMUNIKACIJI

Za področje samoevalvacije smo izbrali klimo na šoli s poudarkom na preprečevanju nasilja in ustrezni komunikaciji, pri čemer smo preverili tudi, kako v vsakdanjem življenju živimo vrednote iz vzgojnega načrta: uporabno znanje, zdravje, pozitivna samopodoba, odgovornost, sprejemanje drugačnosti in prijateljstvo. Z analizo smo med strokovnimi delavci ugotavljali, kakšen je njihov odnos do dela, sodelavcev in učencev. Analiza anketnega vprašalnika je pokazala, da so strokovni delavci zadovoljni ali celo zelo zadovoljni s svojim odnosom do dela na šoli na področju kompetenc, realnosti, jasnosti in dosegljivosti postavljenih ciljev, njihovega stalnega izobraževanja, prevzemanja odgovornosti, avtonomije pri delu, izražanja ustvarjalnosti, pripadnosti šoli in zadovoljstva z delom na sploh. Odgovori so pokazali, da imajo strokovni delavci boljše mnenje o svojem delu kot o delu kolektiva kot celote, tako z vidika prevzemanja odgovornosti, izkoriščenosti znanja v dobro otroka kot glede obsega timskega dela. Na vprašanja glede odnosov do sodelavcev in učencev so nihanja v zadovoljstvu zaposlenih večja, skupna povprečna ocena zadovoljstva pa nekoliko nižja. Strokovni delavci so še najmanj zadovoljni s pojavljanjem napetosti in nemira med učenci, hkrati niso najbolj zadovoljni z enotnostjo svojega odzivanja v primeru kršenja pravil in glede jasnosti postavljanja meja učencem. Nasprotno menijo, da so pravila delovanja na šoli zelo jasna in da se ukrepa dovolj hitro. Glede odnosov do sodelavcev in učencev imajo strokovni delavci nekoliko boljše mnenje o svojem prizadevanju za skupno dobro kot o uspešnosti komuniciranja kolektiva, dobrih medsebojnih odnosov in zaupanja. Kot največja težava in posledično poraba časa in energije se je torej pokazala neenotnost reagiranja strokovnih delavcev na kršitve pravil učencev, ki jim dovoljujejo neprimerno vedenje in onemogočajo zbranost pri delu. V nadaljevanju raziskave bomo na šoli izvedli anketo tudi med učenci, s katero bomo ugotavljali, kako se počutijo v šolskem okolju nasploh in kako so zadovoljni z delom učiteljev.

Darja Erbus in Irena Pukšič, OŠ Ljudski vrt
EVALVACIJA TIMA ZA SAMOEVALVACIJO NA OŠ LJUDSKI VRT PTUJ

V OŠ Ljudski vrt Ptuj se zavedamo, da če želimo delati kvalitetno, moramo svoje delo spremljati, saj lahko le na podlagi analize vzgojno-izobraževalnega procesa načrtujemo izboljšave. Zato smo se lani prijavili na razpis in bili izbrani kot pilotna šola v nacionalni projekt Zasnova in uvedba sistema ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnih organizacij vrtcev in šol. Projekt poteka v okviru Evropskih socialnih skladov in s sofinanciranjem Ministrstva za šolstvo in šport RS. V projektu kot konzorcijski partnerji sodelujemo javni zavodi s področja vzgoje in izobraževanja, Šola za ravnatelje kot nosilec projekta, Zavod RS za šolstvo, Center za poklicno izobraževanje in Državni izpitni center. V okviru projekta smo prvo leto izvedli nekaj delavnic za strokovne delavce in vrsto drugih aktivnosti z namenom povečati, zasnovati, razviti in poskusno uvesti sistem ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti na področju vzgoje in izobraževanja. Prispevek govori o samoevalvaciji kot procesu in o vlogi tima za samoevalvacijo v procesu samoevalvacije na konkretnem primeru Osnovne šole Ljudski vrt. Samorefleksija tima je bila opravljena na podlagi 4 opornih točk oz. ravni za vodeno refleksijo. Naš cilj je, da v naslednjih letih strokovni delavci ponotranjimo, da samoevalvacija dela posameznikov in šole kot celote prispeva k boljšemu in kvalitetnejšemu pouku ter k boljšim rezultatom učencev.

Ksenija Krašovec, OŠ Lava
KVALITATIVNA ANALIZA VIZ DELA OB KONCU ŠOLSKEGA LETA KOT SAMOEVALVACIJA UČITELJEVEGA DELA

Temeljno poslanstvo vsake šole je vzgoja in izobraževanje šoloobveznih otrok. Z izvajanjem VIZ strokovni delavci zagotavljamo realizacijo operativnih ciljev, opredeljenih v LDN in v učnih načrtih posameznih predmetnih področij. Operativni cilji pa temeljijo na ciljih učnih načrtov in so usklajeni z vizijo, razvojnim načrtom zavoda ter LDN za posamezno šolsko leto. Samoevalvacija je zato nujna oblika dela vsakega pedagoškega delavca, njeni rezultati pa

nam pokažejo KAJ DELAMO DOBRO IN KAJ LAHKO ŠE IZBOLJŠAMO. Na naši šoli že nekaj let izvajamo kvalitativno analizo oddelkov ob koncu šolskega leta, saj si prizadevamo dvigniti kakovost našega dela in se nenehno izboljševati. v svojem prispevku na tem posvetu želim zato predstaviti praktične izkušnje naše šole, kako izvajamo kvalitativno analizo dela v oddelkih, kakšen pomen ima taka oblika samoevalvacije in njene prednosti pri uvajanju izboljšav.

PREDSTAVITVE REFERATOV 4

DVORANA COLOMBO

Doris Kužel, OŠ Škofja Loka–Mesto
PROCES SAMOEVALVACIJE NA OŠ ŠKOFJA LOKA-MESTO

V šolskem letu 2008/2009 se je naša šola vključila v pilotno izvedbo projekta Zasnova in uvedba sistema ugotavljanja ter zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnih organizacij (KVIZ) – Samoevalvacija v vrtcih in šolah. Kot šola se trudimo, da bi učenci v življenje odnesli čim več znanj in vrednot za življenje. Zavedamo se, da je za to potrebno veliko usmerjanja, zaupanja in odgovornosti. V to nas usmerja tudi naša vizija šole »Rastemo skupaj v znanju in spoštovanju«. Pri uresničevanju vizije pa se srečujemo s težavami, ki jih obravnavamo na pedagoških in ocenjevalnih konferencah. V projekt Zasnova in uvedba sistema ugotavljanja ter zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnih organizacij (KVIZ) – Samoevalvacija v vrtcih in šolah smo se vključili z namenom, da se učinkovito lotimo reševanja nekaterih za nas perečih problemov na področju vzgoje in izobraževanja. Samoevalvacija je (bila) za kolektiv novost. Do vključitve v projekt jo je oblikoval ravnatelj. Tokrat pa smo bili prvič vsi aktivno vključeni v načrtovanje razvoja šole in oblikovanje samoevalvacije. Vendar to v kolektivu ni bilo sprejeto z dobro voljo, prej z odporom. Zato menim, da je pomembna naloga tima in mene kot ravnateljice, da pripeljemo svoje sodelavce do ugotovitve, da je samoevalvacija pomembna za napredek našega delovanja, za izboljšanje stanj, kjer nismo dovolj uspešni. Da pričnemo razmišljati, kaj lahko sami naredimo za to, da bomo na nekem področju, za katerega smo ocenili, da imamo težave, naredili uspešne korake k izboljšanju. Da je samoevalvacija sistem ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti v šoli. V prispevku bom predstavila, kako smo se samoevalvacije lotili na naši šoli in vlogo ravnatelja pri tem.

Milan Šorli, OŠ Simona Jenka
PRIMERI SAMOEVALVACIJ RAZREDNIKOVEGA NAČRTA ZA PREPREČEVANJE AGRESIVNEGA VEDENJA UČENCEV

V šestem razredu smo se učitelji, starši in učenci soočili s problemom agresivnega vedenja posameznih učencev, predvsem v času odmorov in izven pouka. Ti učenci so izzivali mlajše in starejše učence, odrasle osebe, zelo pogosto sošolke in sošolce. Izzivanje je velikokrat preraslo v fizično obračunavanje med učenci. Problemi so se pogosto razširili v učno uro: zamujanje k pouku, nemir, slaba koncentracija, otežena komunikacija in slabo sodelovanje. Urejeni učenci pa so bili prikrajšani za kvaliteten pouk. Ustvariti smo želeli zdravo učno klimo, kjer bi se vsi učenci počutili varno in imeli normalne pogoje za učenje. Za cilj smo si postavili popolnoma odpraviti fizično nasilje in zmanjšati verbalno nasilje, za preventivo pa izboljšati komunikacijo. Predvsem je bilo pomembno pridobiti zaupanje staršev in njihovo sodelovanje. Skupaj smo izdelali načrt za preprečevanje nasilja z vzgojnimi ukrepi in merili za vrednotenje. Pristope samoevalvacij smo sproti določili glede na postavljene cilje, protokol in vpletenost učencev. V procese samoevalvacije smo bili vključeni učitelji, učenci in starši. Izvajali smo jo na soočenjih, na govorilnih urah, na pedagoških konferencah in na roditeljskih sestankih. Opazovali in beležili smo verbalno nasilje (žalitve, neprimerne geste) in fizično nasilje (drezanje, pretepanje, oviranje gibanja) in drugo. Opazovali smo tudi sposobnosti asertivnega komuniciranja vseh udeleženih pri reševanju problemov. Podatke za analizo smo pridobivali od strokovnih delavcev, učencev in staršev. Uporabljali smo tudi obstoječo dokumentacijo: mapa opažanj VIZ strokovnih delavcev, listov za razmišljanje učencev, obrazec za prijavo postopka, pogovorov in anket. Uspešnost realizacije načrta smo merili z upadanjem frekvenc obremenitve učencev, udeleženih v nasilnem vedenjem, z vzdušjem v razredu in pripravljenostjo učencev za delo. Samoevalvacije vseh udeleženih so povečale samozaupanje in samospoštovanje. Zahvaliti se moramo vsem, ki so dejavno sodelovali: staršem, učencem in predvsem kolegom; brez njihovega

sodelovanja ne bi bilo uspeha. Stanje v razredu se je zelo izboljšalo. Sedaj smo v sedmem razredu, nismo še zadovoljni. Še vedno se moramo spraševati, kaj smo izboljšali in kaj moramo izboljšati?

Špela Drstvenšek, OŠ Toneta Čufarja Maribor
ALI SAMOEVALVACIJA KOT PROCES VODI K IZBOLJŠAVAM NAŠEGA DELA IN REZULTATOV DELA

Ena od najmanj razširjenih praks v naših šolah nekaj let nazaj je bila ocenitev oz. vrednotenje lastnega dela, kar v zadnjih letih srečamo pod pojmom samoevalvacija. Kljub temu, da učitelji nenehno ocenjujemo delo svojih učencev in zelo radi tudi delo svojih kolegov, se premalokrat vprašamo, ali naše delo vodi h kakovostnim rezultatom. Torej ali naši učenci zares dosegajo cilje, ki smo si jih zastavili v začetku šolskega leta, tako na ravni učitelja kot na ravni celotne šole. Namen mojega prispevka pa ni razmišljati o vzrokih, zakaj učitelji premalokrat ovrednotimo svoje delo in na osnovi tega načrtujemo delo za naprej, temveč se bom posvetila razmišljanju o tem, ali samoevalvacija na ravni šole, ki je v zadnjih nekaj letih obvezna, prinaša rezultate v smislu uvajanja izboljšav in ali posledično pomeni dvig kakovosti dela ter rezultatov poučevanja. Vemo, da se šole na različne načine lotevamo samoevalvacije, ene ga zastavijo kot proces, druge samo kot posnetek stanja. Nekatere izmed šol smo se v zadnjem letu lotile samoevalvacije kot procesa: od postavljanja prednostnih nalog, preko načrtovanja dejavnosti, postavljanja meril, izvajanja dejavnosti in na koncu ovrednotenja rezultatov ter načrtovanja nalog za naprej pod okriljem Šole za ravnatelje. V svojem prispevku bom na osnovi ugotovitev na naši šoli predstavila, kako se uvajanje samoevalvacije kot procesa odraža na ravni šole v razmišljanju učiteljev ter v doseganju ciljev na ravni posameznika in na ravni šole ter ali vodi k doseganju izboljšav predvsem na ravni posameznika.

DVORANA AMUNDSEN

Alenka Helbl in Nevenka Žlebnik, ŠC Slovenj Gradec, Srednja ekonomska šola
MOZAIK SAMOEVALVACIJE na SEŠ (I.)

Srednja ekonomska šola Slovenj Gradec je na pot kakovosti zavestno stopila leta 2006, ko se je oblikoval tim v projektu Mreže šol; takrat smo iz usklajenih interesov ubesedili vizijo šole. In prišli smo do vpeljave spremembe v sami gradnji: samoevalvaciji kot temelju izboljšav. Posebnost trenutka, zbadanje v trebuhu in čar nečesa novega so še posebej zaznamovali prvo delavnico, ko smo določili prioritetne cilje in dejavnosti, in sicer: kurikularni/učni cilj: funkcionalna pismenost in cilj, povezan s stališči, vrednotami in spretnostmi: sklepa kompromise in je odgovoren. Cilja smo izbrali skupaj kot najpomembnejša v trenutnem procesu izobraževanja, saj prav na teh dveh področjih učitelji pri vseh predmetih (splošnoizobraževalnih in strokovnoteoretičnih) opažamo največje težave dijakov. V naslednjem koraku smo izoblikovali strategije, dejavnosti, postavljali smo merila, kako in v kolikšni meri smo in bomo dosegali zastavljene cilje, se soočili s pomembnostjo načrtovanja, spremljanja in vrednotenja. Luč sveta je tako zagledal prvi skupni dokument – akcijski načrt izboljšav za šolsko leto 2009/10 kot skupek razmišljanj posameznih učiteljev in dogovarjanja po strokovnih aktivih. V času izvedbe so učitelji med seboj sodelovali, veliko več je bilo medpredmetnega sodelovanja in povezovanja, timskega dela pri načrtovanju pouka in posameznih vsebinskih sklopov. Ob koncu šolskega leta so učitelji pripravili povzetke svojih ugotovitev glede doseganja zastavljenih ciljev. Takrat je bil sklenjen tudi dogovor, da z enakimi aktivnostmi nadaljujemo v šolskem letu 2010/11. V vmesnem času smo se povprašali tudi o prednostih in omejitvah samoevalvacije. Pravzaprav so bili odgovori pričakovani glede na odzivanje učiteljev na samem začetku in že po pripravljenem akcijskem načrtu in samem izvajanju oz. spremljanju dejavnosti. Učitelji so pripravili tudi refleksije uvajanja izboljšav na ravni šole v okviru strokovnega aktiva in posameznika; na podlagi le-teh smo se dogovorili o nadaljnjih usmeritvah v obdobju 2010–13. Med drugim smo se odločili še za tretji prioritetni cilj – sodelovanje s starši. Gradimo dalje …

Branko Cirman, ŠC Celje, Srednja šola za storitvene dejavnosti in logistiko
TIM ZA KAKOVOST – GONILO SAMOEVALVACIJSKEGA PROCESA V ŠOLAH

Z uveljavitvijo Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Ur. l. RS, št.79/2006) smo v šolah pridobili tako želeno večjo avtonomijo, ki omogoča več samostojnega odločanja in načrtovanja razvoja. S tem se je povečala potreba po ugotavljanju in zagotavljanju kakovosti v vseh segmentih vzgojno-izobraževalnega procesa. V 16. členu zakon zapoveduje šolam, da ustanovijo Komisijo za kakovost, katere člani so iz vrst deležnikov izobraževanja na šoli: delavci šole, predstavniki delodajalcev, staršev in dijakov. Šole morajo vsako leto na svoji spletni strani objaviti poročilo o kakovosti. Način dela oziroma (samo)evalviranja je prepuščen posameznim šolam. Nekatere šole smo izkoristile možnost vključitve v pilotni projekt: "Zasnova in uvedba sistema ugotavljanja ter zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnih organizacij (KVIZ)", ki ga vodi Šola za ravnatelje. Nosilec aktivnosti pri samoevalvaciji je tim za kakovost, ki ga sestavljajo ravnatelj in člani. Tim za kakovost ima v projektu samoevalvacije veliko vlogo in odgovornost, ki se kaže med drugim v koordinaciji vodenja, usmerjanja in motivacije, v pozitivni naravnanosti za izvajanje samoevalvacije, spodbujanju uvajanja izboljšav, koordinaciji dela aktivov, poročanju o svojem delu komisiji za kakovost … Optimalno število članov je različno in je odvisno od: velikosti šole, tradicije dela na področju kakovosti, motiviranosti in pripravljenosti vodje tima za delo s sodelavci, koordinacijo in tudi delo v prostem času, motiviranosti učiteljev za sodelovanje v procesu samoevalvacije … Z uvajanjem procesa samoevalvacije na šolah se lahko pojavi vprašanje relacij med timom za kakovost in komisije za kakovost. Za razliko od komisije za kakovost je delo tima mnogo bolj konkretno in operativno. Komisija se že zaradi sestave ne more hitro in pogosto vključevati v vsakdanjo evalvacijo. Od nje pričakujemo, da kritično ocenjuje delo tima, mu daje smernice in pobude in sprejema njegovo letno poročilo.

Jožica Tiršek Drčar, Gimnazija Velenje
VLOGA SAMOEVALVACIJE PRI IZBOLJŠEVANJU UČENJA IN POUČEVANJA

Nove poti do znanja prinašajo nove vrednote in tudi novo vrednotenje. Dijakom dopuščamo ustvarjalnost, jih spodbujamo k samoiniciativnosti, hkrati pa jim moramo ozavestiti, da morajo sprejemati odgovornost zase in za svoja dejanja – torej tudi za svoje znanje. Naučiti jih moramo, kako se lahko sami ocenijo. Samoocenjevanje je temeljni del formativnega spremljanja učenja. Dijak lahko s samoocenjevanjem ugotovi in drugim dokaže, kaj hoče, česa je sposoben, kako razmišlja in probleme razumeva. Samoocenjevanje vpliva na dijakovo zavedanje o njegovem delu in odgovornosti zanj. Pomaga mu iskati lastne močne in šibke točke in na podlagi kvalitativnih rastrov izdelati lastni načrt za izboljšave oziroma za doseganje cilja na poti, ki si jo je sam izbral. Kako lahko dijake naučimo oceniti lastno učenje in znanje? V skupnem evropskem referenčnem okviru so izdelane podrobne tabele za posamezne jezikovne spretnosti, ki pomagajo oceniti govorca. Tabele hkrati omogočajo učečim, da sami ocenijo nivo svojega znanja. Priredba tabel in kriterijev oziroma aplikacija ocenjevalnih lestvic omogoča tudi dijakom, da sami ocenijo svoje znanje/zmožnosti. V lestvicah upoštevamo kriterije, ki odgovarjajo ciljem učnega procesa, hkrati pa upoštevajo tudi zmožnosti posameznikov, njihovo pripravljenost za delo, pripravljenost, da se nekaj novega naučijo s pomočjo raziskovalnega učenja, s pomočjo učitelja in ostalih udeležencev v izobraževanju. Kriteriji za samoocenjevanje dijakom osmišljajo dodatne oblike učenja, kot je projektno delo, izdelava spremljevalnih map, avtentično učenje itd.
Samostojno učenje temelji na fazah izkustvenega učenja. Dijakom ostane le malo tistega, kar so slišali in videli, veliko več jim ostane od tistega, kar so sami naredili. Pri delu je zelo pomembna dijakova samoregulacija vloženega dela in postavljanje ciljev. Vloženo delo, doseženo znanje in kompetence pa si lahko oceni na podlagi ocenjevalnih lestvic. Ko smo z dijaki sestavljali kriterije za samostojno delo ob koncu vsakega učnega sklopa, smo ugotovili, da opisi kriterijev v veliki meri odgovarjajo običajnemu formativnemu spremljanju in ocenjevanju v razredu. Tako lahko realno samoocenjevanje dijakov učitelju pomaga pri oblikovanju dosežene ocene.

DVORANA SCOTT

Tomaž Čeplak, OŠ Kamnica
PRAVZAPRAV JE LAHKO TUDI TAKO!

Čeprav se zdi, da je samoevalvacija z zakonskim predpisom postala nadloga v vsakdanjem življenju osnovnih šol in 'mora' za vodstvo šole, razumski pristop pokaže, da nas pravzaprav spremlja na vsakem koraku. Z analitičnim pristopom k različnim analizam oz. pisnim poročilom lahko zakonsko že ustrežemo predpisu in kot takšno torej lahko uporabimo kar zapisnik redovalne konference, poročilo o izvedbi NPZ, analizo ocen strokovnih delavcev in tehničnega osebja in še marsikaj. Pri tem pa se takoj pojavi vprašanje, če s tem lahko ugotovimo želeno kakovost VI ustanove in postavimo smernice za napredek. Samoevalvacija naj zato predstavlja vnaprej določen proces, ki se dogaja skozi aktivnosti, ki jih vodi ravnatelj, načrtujejo in izvajajo pa predvsem strokovni delavci. Razvija se skozi celo šolsko leto, zato da ob zaključku šolskega ali koledarskega leta predstavlja izviren dokument, ki je pokazatelj opravljenega na enem ali več področjih, hkrati pa že kaže smernice za nadaljnje delo. Na predstavitvi bi tako želel prikazati dokumente, ki bil lahko služili kot samoevalvacijsko poročilo, SE poročilo naše šole pred vključitvijo v projekt usposabljanja ter procese, ki so se dogajali v času usposabljanja vključno z dobrimi izkušnjami pa tudi ovirami, ki so se pri tem pojavljale.

Barbara Komel
UČINKOVITA PROMOCIJA ŠOLE KOT KAZALNIK KAKOVOSTI

Izobraževanje vse bolj postaja dobrina na trgu, prepuščeno ponudbi in povpraševanju. To je posledica spremembe konteksta izobraževanja v evropskem prostoru, tako s socialnega, ekonomskega kot demografskega vidika, čemur vzrok so globalizacija, internacionalizacija in ekonomska gibanja. Zato mora šola oblikovati strategijo marketinga. Le-ta pa temelji na odprti komunikaciji med šolo in uporabniki ter poznavanju uporabnikov, saj mora vedeti, kakšne so potrebe, pričakovanja in želje njenih potencialnih in dejanskih uporabnikov. Tako z večjo odzivnostjo in pozornostjo, usmerjenima v okolje, stranke in uporabnike, šola izboljšuje svojo kakovost, oziroma kakovost svojih izobraževalnih storitev. Eden od namenov komuniciranja je tudi promocija šole in njenih programov pri pridobivanju učencev in ohranjanju dobrih odnosov z obstoječimi učenci in njihovimi starši. Pri promociji šole gre namreč za podajanje promocijskih sporočil o drugačnosti, različnosti in koristih, ki jih bo posameznik/dijak in posledično njegovi starši imel, če se bo na določeno šolo oz. izobraževalni program vpisal. Dobro marketinško komuniciranje šole z okoljem, njenimi ciljnimi skupinami in uporabniki pripomore k temu, da šola razmišlja o svoji identiteti, da 'poišče sebe', svoje vrednote, posebnosti, značilnosti in hkrati sporoča v okolje, kakšna je šola, kaj in kako dela ter se s tem posledično nenehno ocenjuje in gradi na svoji kakovosti. Srednje šole v slovenskem prostoru izvajajo promocijo svojih programov na različne načine, pri čemer se poslužujejo različnih marketinških tehnik, pogosto napačno ali nerodno uporabljenih, saj se pri tem premalo zavedajo, kaj želijo z njimi (npr. s prireditvijo, glasilom, dnevom odprtih vrat) doseči. Aktivnosti načrtujejo in izvajajo po 'intuiciji', kar pomeni, da npr. slavist pripravi tekst, arhitekt oblikuje publikacijo, vendar pa na evalvacijo oz. kritično ovrednotenje teh aktivnosti dajo premalo poudarka. Zato je promocija velikokrat neusklajena, nekoordinirana, predvsem pa neučinkovita. O šolah in promociji v bistvu ne vemo dovolj, zato je jedro prispevka usmerjeno v evalvacijo promocije v izbrani srednji poklicni šoli.

DVORANA COOK

Jožica Frigelj, OŠ Ketteja in Murna
VREDNOST PORTFOLIJA PRI RAZVOJU ZMOŽNOSTI SAMOVREDNOTENJA

Samoevalvacija je samostojno presojanje dosežkov glede na neke znane kriterije. V šoli je lahko sestavina formativnega ocenjevanja, pri katerem izhajamo iz predpostavke, da se bo povečala motivacija učencev, če bodo sprejeli več odgovornosti za spremljanje lastnega napredovanja. Gre torej za procese, ki aktivno vpletejo učence

tako, da občutijo »lastništvo« nad procesom in s tem večjo odgovornost. Jasneje se zavedo konkretnih učnih ciljev, ki naj bi jih dosegli, svojega dosežka glede na te cilje, vrzeli ter načina, kako jih zmanjšati ali odpraviti – skratka učenje postane bolj smiselno.
Samoevalvacija je definirana tudi kot diagnostično orodje, ki zagotavlja povratno informacijo učitelju in učencu o primernosti učnih metod. Z njim naj bi učenci razvili odgovornost za svoje dosežke in povečali motivacijo. Samoevalvacija ima z vidika kognitivnih teorij učenja posebno mesto v procesu učenja, doseganja rezultatov in njihovem vrednotenju. Didaktiki priporočajo, da naj se učence od prvega trenutka usmerja v spremljanje in kritično vrednotenje svojih dosežkov, kar jim omogoča, da usmerijo pozornost na proces, ko zunanjo kontrolo nadomesti samokontrola, ko ocenjevanje zamenja samoocenjevanje, in ko nivo aspiracij narašča. Učenci morajo pregledati svoje delo in razmišljati o tem, kaj so naredili dobro in kje bi potrebovali pomoč. Vloga učitelja je tu vloga pomočnika in organizatorja. Proces učenja, ki vključuje instrument, kot je npr. portfolijo, spreminja odnose, oblikuje kritičnega udeleženca v procesu do lastne učne poti in dosežkov, uzavešča večje zavedanje o znanju, odgovornost za (ne)uspeh, motivacijo za doseganje ciljev, ki si jih postavi učenec sam.
In nenazadnje: samoevalvacija je potrebna za učinkovito učenje, kar omogoča učenčevo avtonomijo in neodvisnost. Za kakršnokoli učinkovito učenje morajo učenci razvijati sposobnost refleksije, ker le tako lahko prilagajajo učne strategije in razvijajo sposobnost metakognicije.
Prispevek predstavlja rezultate longitudinalnega raziskovanja v obdobju treh let uporabe jezikovnega portfolija za razvoj zmožnosti kritične samoevalvacije pri učencih: opazovanje sebe, svojega razmišljanja in ravnanja, k razvijanju veščine identificiranja posameznikovih močnih in šibkih področij ter prepoznavanju vzorcev o lastnem ravnanju, kar privede do zastavljanja realnih ciljev.
S tem pa se bistveno spreminja vloga učenca v izobraževanju in učitelja v poučevanju.

Tatjana Selan, OŠ Vrhovci
BODIMO PRIJATELJI – EVALVACIJA PROJEKTA S STRANI UČENCEV, UČITELJEV IN SAMOEVALVACIJA

V tem šolskem letu je na naši šoli že četrto leto potekal projekt Bodimo prijatelji, ki vključuje učence prvih in devetih razredov.
Potek projekta

- Vključevanje poteka preko celega leta pod skrbnim vodstvom in nadzorom mentorice.
- Starejši učenci (prostovoljci) enkrat tedensko, na 14 dni ali enkrat mesečno prihajamo v OPB (oddelek podaljšanega bivanja) po svojem pouku.
- Pod vodstvom mentorice se vključujemo v dejavnosti, ki potekajo v oddelku: igra, risanje, petje, ples …
- Starejši učenci (prostovoljci) se vključujejo v dejavnosti, ki jih veselijo.

Devetošolci so v povezavi s projektom izdelali raziskovalne naloge in spremljali, kako medsebojno druženje vpliva na prvošolčke in kako na učence prostovoljce.
Preko ankete so spoznali, kako na projekt gledajo ostali učitelji na šoli in kaj o njem mislijo učitelji iz drugih šol.
Ob zaključku projekta je naša skupina izdelala še samoevalvacijo po Sterenbergovi teoriji komponent.

Darja Marinšek, Vrtec pri OŠ Šenčur
SAMOEVALVACIJA NA OSNOVI SPODBUJANJA PARTICIPACIJE OTROK V VRTCU

S samoevalvacijo želimo doseči predvsem izboljšave na posameznih področjih svojega delovanja. Za kakovostno predšolsko vzgojo je pomembna čim večja vključitev najpomembnejših udeležencev – otrok. Naš vrtec je vključen v raziskavo Participacija otrok v vrtcu pod okriljem PeF Koper. Preko različnih metod smo ugotavljali vključenost otrok v delo v oddelku (od faze načrtovanja, preko izvedbe dejavnosti do evalvacije dela). V svojem prispevku želim prikazati metode dela, izsledke raziskave in vpliv na izboljšave dela v oddelku.

DVORANA DA GAMA

Feodora Lužovec in Alenka Budihna, Gimnazija Bežigrad
FAZE, SKOZI KATERE MORA ITI VSAKA ŠOLA V PROCESU SAMOEVALVACIJE

Uvajanje sprememb, kot je na primer uvajanje samoevalvacije za izboljševanje kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela, je kompleksen proces, ki se po fazah odvija na nivoju vodstvenih delavcev, tima, strokovnih delavcev, dijakov in staršev. Prvi cikel naj bi trajal več kot eno leto. Že v začetnih delavnicah, na katerih se učitelji seznanijo o pomenu in pomembnosti samoevalvacije, je poudarjena učiteljeva avtonomija in trajnost izvajanja samoevalvacije. Prva faza (tudi uvajalnih delavnic) je namenjena določanju ciljev preko poslanstva in vizije šole, pri katerih nujno sodelujejo učitelji skupaj z vodstvom in vodji predmetnih področij. Če je ob posnetku stanja ugotovljeno nezadovoljstvo deležnikov, se to izkoristi kot motivacija za izboljšavo stanja in umestitev samoevalvacije. V drugi fazi izhajajmo iz ciljev, ki jih je izbrala šolska skupnost. Nato skupne cilje oblikujemo po predmetnih področjih, da jih učitelji čim bolj ponotranjijo in sprejmejo. Tim mora iz prispevkov učiteljev iz prejšnje delavnice izluščiti bistvo, in nakazati, kako naj si učitelji izdelajo merila in dejavnosti za spremljavo zadanih ciljev. Tim v tretji fazi zbere merila (za izvajanje ocenjevanja napredka) in dejavnosti (za spremljanje ciljev) vseh učiteljev, na osnovi katerih začnejo učitelji izdelovati akcijski načrt izboljšav na ravni šole, predmetnega področja in posameznika. V četrti fazi tim na delavnici ugotavlja uspešnost izvedenih akcijskih načrtov. Ugotovitve naj služijo kot refleksija za načrtovanje nadaljnjega dela. V peti fazi načrtujemo nove cikle, s katerimi zagotavljamo trajnost procesa samoevalvacije. S primerom dobre prakse bomo prikazali izvajanje samoevalvacije na Gimnaziji Bežigrad. Proces smo razvili do tretje faze.

Mitja Turk, Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija
PRIMERJAVA SAMOEVALVACIJSKEGA POROČILA PRED IN PO UVAJANJU SAMOEVALVACIJSKEGA MODELA KVIZ

Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija je od šolskega leta 2005/06 v različnih oblikah vključena v aktivnosti ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti. Na šoli smo izvajali evalvacijo na različnih področjih (vpis, sodelovanje z okoljem, osip, učenje in poučevanje, razvoj metod poučevanja). Ob izvajanju teh aktivnosti je skupina za kakovost po nekajletnem delu zaznala potrebo po sistematičnem in teoretsko podprtem modelu, ki bi šoli omogočal bolj poglobljeno spremljanje kakovosti. Šola se je zato vključila v projekt Samoevalvacija v šolah in vrtcih, ki ga izvaja Šola za ravnatelje. Članek se osredotoča predvsem na primerjavo med poročilom komisije za kakovost za šolsko leto 2008/09, ki je bilo pripravljeno brez natančnejših navodil o postopku samoevalvacije, in samoevalvacijskim poročilom za šolsko leto 2009/10, ki je nastalo po vstopu v samoevalvacijski model KVIZ Šole za ravnatelje. Pri analizi smo si pomagali z opomnikom za analizo samoevalvacijskega poročila (gradivo ŠR) in elementi skrbi za kakovost (priporočila zunanjih evalvatorjev oz. šol samih). Vrednotenje različnih poročil o kakovosti je odvisno od kriterijev, po katerih to počnemo. Ugotovili smo, da poročilo komisije za kakovost 2008/09 sestavljajo predvsem podatki, vzeti iz poročila o realizaciji letnega delovnega načrta. Šola je tako predstavila svoje močne točke – kaj je v določenem šolskem letu dobro izvajala in kaj vse je dosegla. Na drugi strani pa iz samoevalvacijskega poročila za šolsko leto 2009/10 ne razberemo samo rezultatov in podatkov, pač pa dobimo tudi podrobnejši vpogled v proces sistematične skrbi za kakovost na šoli. Iz njega je jasno razvidna struktura akcijskega kroga samoevalvacije: načrtovanje, izvajanje, ocenjevanje in evalvacija, uvajanje izboljšav, novo načrtovanje. Iz tega izhaja, da je model samoevalvacije za šole, ki ga je pripravila Šola za ravnatelje, premišljeno metodološko postavljen, šole ga samo aplicirajo v svoj sistem kakovosti in izvajajo. Skrb za kakovost tako ni samo eno- ali nekajleten projekt, pač pa postane stalen proces na šoli.

Tatjana Ferjan, Srednja trgovska šola
SAMOEVALVACIJA NOVIH VREDNOT ZNANJA

V referatu razmišljam o vlogi učitelja pri navajanju učencev na samoevalvacijo novih vrednot znanja. O tem imam dolgoletne izkušnje.

Učitelj mora učence postopno navajati na samoevalvacijo, to je na samostojno presojanje lastnih dosežkov. Dosežek je lahko nova vrednota znanja, ki ga učenec doseže preko novih oblik mišljenja, npr. z raziskovalnim učenjem. Učitelj vodi učenca k dosežku in mu pri tem odpira pot k samoevalvaciji. Namen samoevalvacije pri tem je, da učenec sam aktivno sodeluje pri analizi svojega dela oziroma osebnega razvoja in da oblikuje nadaljnje delo.
V razredu so zelo različni učenci, zato je tudi vloga učitelja pri spodbujanju samoevalvacije učencev za izboljšanje učenja različna. Dolgoletna raziskava na tem področju mi kaže naslednje. Učenci z nizko samopodobo in nizko zavestjo o ciljih so pri samoevalvaciji svojega znanja zelo kritični, vendar učencem samoevalvacija zbuja zadovoljstvo, ker vidijo, da so relativno napredovali. Pri tem ima učenec možnost za koristen dialog z učiteljem, ki ga nadalje spodbuja in usmerja na njegovih močnih področjih za nove dosežke. Učenci, ki so zelo uspešni in ustvarjalni pri svojem delu, kažejo pri samoevalvaciji novih vrednot znanja dvoje: osebno zadovoljstvo z uspehom in odpiranje novih področij za delovanje. Učitelj usmerja te učence in njihovo samoevalvacijo dosežkov. S tem učitelj gradi osebnostno rast in razvoj posameznega učenca. V obeh nakazanih primerih je vloga učitelja, da spodbuja k delu in pri tem k učenčevi samoevalvaciji, kar ima za posledico izboljšanje učenja in večje dosežke pri novih vrednotah znanja. Iz raziskave tudi ugotavljam, da samoevalvacija tudi motivira za nadaljnje učenje in da pomeni prehod iz zunanje k notranji motivaciji, kar je nujno pri ustvarjanju novih vrednot znanja.
Torej vloga učitelja je, da ustvari učenca, ki je sposoben samoevalvacije in s tem pri učencih krepi njihovo odgovornost za lastno delo.

PREDSTAVITEV PLAKATA

Jelena Keršnik, Majda Škrinar Majdič, Vanda Macerl, Gimnazija in ekonomska srednja šola Trbovlje
SAMOEVALVACIJA NA GESŠ TRBOVLJE S PRIMERI IZBOLJŠAV

V predstavitvi želimo prikazati izkušnje našega zavoda s procesom samoevalvacije, odnos kolektiva do procesa, primer spremljave doseganja cilja ter konkreten primer samoevalviranja aktivnosti. Izkušnje ob koncu prvega cikla samoevalvacije, ki je bil izveden po prilagojenih smernicah, pridobljenih na usposabljanju Šole za ravnatelje, so bile izhodišče za organizacijske spremembe procesa. V prvem krogu smo si zastavil sicer samo dva cilja, vendar sta bila preširoka za učinkovito spremljavo. Imeli smo težave pri določanju kazalnikov. V drugem krogu smo uporabili to izkušnjo in cilje znotraj obstoječih prioritet na novo definirali. Prilagodili smo tudi obrazce za enostavnejšo spremljavo. V predstavitvi želimo prikazati prilagoditve, ki smo jih zaradi organizacijskih težav izvedli že v prvem krogu ter izboljšave, s katerimi smo začeli drugi krog. Predstaviti želimo tudi odnos kolektiva do tima in do procesa samoevalvacije. Na šoli je v letih 2008, 2009 in 2010 potekalo izobraževanje več timov, vsi pa so spoznavali tudi področje samoevalvacije. Vsak tim je s svojimi nalogami na določen način posegal v ustaljene procese na šoli, zaradi tega je prihajalo do zmede in nezadovoljstva v kolektivu, naloge so se podvajale in po nepotrebnem obremenjevale udeležence. To smo skušali odpraviti z jasno razmejitvijo vlog timov in z učinkovitejšim usklajevanjem na ravni šole. Rezultat te reorganizacije je med drugim preglednica medpredmetnih in timskih povezav, ki je hkrati kazalnik doseganja zastavljenega cilja. Na šoli že peto leto izvajamo matematična projekta, matematični vikend in matematični maraton. V predstavitvi želimo prikazati naš spontani samoevalvacijski proces, ki smo ga že pred petimi leti uvedli brez predznanja o samoevalvaciji. V proces samoevalvacije so vključeni vsi deležniki, dijaki, izvajalci, starši, osebje doma, kjer gostujemo. Uporabili smo različne kazalnike, od opisnih do numeričnih. Ta izkušnja nam pomaga tudi pri samoevalvaciji na drugih področjih.

BELEŽKA